

281.6(09)

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

Ս Ե Լ Մ Ե Ն Ե Դ Ի Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Հ Ե Յ Ա Յ

A ^{III} 2268

Ն Ի Զ Ե Մ Ե Ն Մ Ի Ի

Մ Բ Լ Լ Ե Թ Ի Է Բ Մ Է Ն Ի Ա Ն

Կ. ՊՕԼԻՍ—ՍԹԱՆՊՕԼ

Ի ՏՊԵՐԱՆԻ Յ. ՄԻԿԱԵՆՏԻՍՅԱՆ

1863—1879

Handwritten notes and numbers on the right side of the page, including a vertical list of numbers (10, 15, 120, 100) and a horizontal line.

Ի ՀԱՅԲԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Տ. Տ. ՄԱՏԹԵՐՄԻ Ա.

ԿԸԹՈՂԻԿՈՍԻ ԵՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՏԵՂԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՏԻՄՈՒԹՅԱՆ ԵԹՈՒՐՈՑ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍՈՑ

Տ. ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ԱՐԿԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՑ

Յ Ա Ն Կ

Արտաքին գործոց Տնօրենի ան Պատկերասրահի Տնօրենի ցանկի նախնին պիտակը	1
Բարձրագույն Դատ և Ազգային Յանձնաժողովը ան կառավարի անտարբերակի ևս	2
առյառ Եղբայրներ պիտակը	2
Բարձրագույն Դատ և Կրթության նախարարի պիտակը	8
Երեսօրագրության	9
Հինգիսի սկզբույց	11

ՅԱԾԻ ԾՈՒՄՆ. Ազգային կրթության նախարարի 15

Ա. Պատկերասրահի կառուցման գործը	15
Ընթացիկի և հարմարակ	15
Պաշտոնի և պարտաւարձի	18
Բ. Պատկերասրահի դիմումներ	20
Գ. Պատկերասրահի կառուցման	21
Դ. Ազգային կրթության նախարարի	24
Ե. Ազգային կրթության նախարարի	27

Զ. Բարձրագույն ժողովի կողմից կազմակերպված Ազգային խորհուրդի և Կրթության նախարարի	29
1. Ուսումնական խորհուրդ	29
2. Տնտեսական խորհուրդ	30
3. Գրաստանային խորհուրդ	32
4. Վարչակազմի խորհուրդ	32
5. Երկրակառուցման խորհուրդ	34
6. Կրթական կառուցման խորհուրդ	35
7. Հիմնական խորհուրդ	36

Է. Թաղային խորհուրդ 37

Ը. Ազգային կրթության նախարարի	39
Կրթական և պարտաւարձի	39
Ընթացիկի և հարմարակի կառուցման	41
Ընթացիկի և հարմարակի կառուցման	42
Ա. Ընթացիկի և հարմարակի կառուցման	42
Բ. Կրթական ընթացիկի	45
Գ. Բարձրագույնի	46

ՅԱԾԻ ԵՐԿՐՈՒՄ. Ընթացիկի կառուցման և խորհուրդի 49

ՅԱԾԻ ԵՐԿՐՈՒՄ. Ազգային տարր 51

ՅԱԾԻ ԵՐԿՐՈՒՄ. Ազգային կրթության նախարարի 52

ՅԱԾԻ ԵՐԿՐՈՒՄ. Վերականգնման կառուցման 54

Պատրիարքական Տեղապահի կնքով չբնագրեալ
օրինակաց ճշգրտութիւնը երաշխաւորեալ չէ՛ :

Ընդ համար ժողովոյ գիւնըն ու անոր
պատու մը խնդրելը :

Հայոց Ըզը՝ ասկէ քսան ասարց
չտփ շտառ՝ կոչակրական Տէրութե-
նէն խնդրեց որ Պատրիարքարանի
մէջ Պատրիարքին նախադահու թեւով
բը երկու ժողով հաստատուին . մէկը
Կրօնական , միւսը Վարչարանի գոր-
ծոց համար . որպէս զի Պատրիարքին
պաշտօնասարտութեանը գործակից և
օգնական ըլլան , և Ըզին՝ թէ ըստ
քաղաքականի և թէ ըստ Կրօնականի
փոզեմի կանոններէն և ստիպութիւն
ներէն որ և է խառնակաց առաջըր
աւանուի :

Ըրբ այս ժողովները հաստատուե-
ցան , ազգային մանրամասն գործոց
անտեսութեան համար ալ քանի մը
խորհուրդներ հաստատել հարկեցաւ :

Ըսոց որովհետեւ Ըզային պաշտա-
նատեսարց ամեն մէկուն իշխանու-
թիւնը և պարտաւորութիւնները ու
բաշարար սահմանում չէին , շարա-
նի էր որ Ըզին սիմալը բարեկարգե-
լու մասին եզան այս շանքերը , Ը-
զային Սարչութեան գանձարան մա-
սանց մէջ , նաեւ յիշեալ Սարչու-
թեան և Ըզին մէջ անպակաս պա-
ռակաւ մեկը ծաղեւուն առիթով պիտի
տային , և առ ալ ամեն կողման զերա-
բերեալ իրաւանց գործադրութեան
մասին շտա մը անկարգութիւններ ,
և Ըզային Սարչութեան մէջ ալ շիտ
թու թիւն և խառնութիւն պիտի
պատճառէր :

Ըհա այս շիտթութեանց և երկ-
պատակութեանց պատճառները զեր-
ցընելու , և ամեն կողման պահանջ
մանց փաստագրութիւնը բաւանալու
նպատակաւ , Կոչակրական Տէրութիւ-
նը իր բարբ հպատակաց փոյց ու ,

մեզին՝ հարց ու թեւոյնով յարցմ
կէ ընէ պիտի մեռէ ընէ մահիմէ գու-
հուրա կէ ըսիրձէ՝ Պատրիարքին մէջի
սի մէջ բիտրե միւրաւանամ կըլտի
խառնարար տէրութի իտէր :

Ըրակնի միջեթի՛ պատասան թայ-
րիպէն երկիրովի տնէ մուգաւանմ .
Պատրիարքի մուճալը՛նին մայրեթիմ
մէճալըթի ի քաղաքնա մուարք
մուճալըթի տըմայ , զէ բուհանի զէ
ճիւսանիմէ մայրի պան ուսույ զէ ու
տաթըր գաթիմտէն նէր կէճնէ մու-
պալտաթըն էմիւ պընմայ իւցրե .
պիթի ումարք բուհանիթ , զէ տի-
կէթի ումարք ճիւսանիթ իւնն իթի
մէճիւ թայիթի Տէրութի Ըլիթ-
տէն իտիթա՛ս կըլէմիւ . զէ պա մէճ
թիւթըն ի՛նտարք , մուարքնի միւթե-
թէրթիանըն բուլթի պընմնտա , պա-
ղը գաթիթարք թէտիթի իտիթ-
գաթ իթմիւ իտէտ , միջեթիմ իտիթ
ա՛նգաթիմ տաթըր գուգու՛ պալան իւ-
պա թէմայթըրթըն , Միջեթ մէ-
մուրթընի իթթիտարք ու զէ գաթիթի
մաթաւտէթի թայիթ պընմտարք
հայտէ , կէրէր Միջեթ Բարաթ սիթի
գըթմաթըր մութիթէթիթի պէնիթաւ .
զէ կէրէր պա Բարաթ իթ Միջեթ
պարաթնա իթգաթի միւնապաթաթաւն
խոյթի պընմաճարք , զէ պալան իտ
նէր թարաթա աթա պան հուգու-
գըն ինքաթընա պիթ թայրմ նիթաւ՛
պըրթըր իթ Բարաթնէ իթթիթայ
զէ իթթիթաթըր միւսթէրթմ պաճարք
տէրթեար պապ , իթթէ շա կաթարք
իթթիթաթ զէ միւնապաթըն մէնի գու-
հուրիթ նէր Բարաթ իտեսարարք
նըն տէթի մաղարթաթըր մաղաարթն
մէպնի , Տէրութի Ըլիթ թեաթիթի
աւանաթըր թէպաթարք հաղգընա պի-
տրթիթ պալաթարքը հիթմի միւն
թիգանտի մուգթէգաթընն , Միջ-
եթիմ ստաթըր մէրթիթի բուհանիթ
զէ ճիւսանիթ սիթէ զէ նէմալ գաթիթ

Նամ ազգոյք պատշաճ կը դասակ . եւ զոր
կը հաստատակ միւս (Յաննանաճ ազգոյք . որ
Չեք Վ) սեմու թեան հրատանին համե-
ման՝ ՚ի դիմաց Մըջին Սահմանազ-
բու թեան միայ իւր գիտազու թիւն
Նեքը Մարմրաց այն ՚իսան նեքիցայցը
Նեքու համայր կազմու եցաւ .

իւ պու նիզանուակ հազգընուս միւ-
թարանայրընը Պարս Միջի թարակով
իմմէք իւզրէ թէէքիլ վէ ինթիխայ
պընան Մովսիան թարաֆընուան թա-
ակզ գըլնմմըք պընայլ . ոչ պարակ վէ
հէք հարակ է միւս . Ֆեքան հազրէ թի
մէնլէ հուլ է միւրն ակր :

Ի Կ . Պոլիս 16 Փետրուար 1862 .

Պի ԿԱ Շարայան 1878

Սահմանադրութիւն (1879)

ԱՅՈՒՄԻ ԲԵՐՈՒՄԻՆ ԴԻՆ ԵՆՆԱԿԱՆԻՆ (ԿԵՆ ԱՅ ԳՕԻՅԻՕՒԷ ԵՐԵՎ)

ՍԵՒԿԱՆԵՍ ԵՊԻՍԿՈՍՈՍ ՆԻՊՈՒԴԻՒՅՑ . ՏԵՆԵՊԵԱ ՊԵՏԻԼԻՖԵՄԵՆ ԵՐՈՍՑ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍԵ

ԹՕԿԱՆԵՍ ՎԼԴԻԼԵՑ ԿԵՊՈՒՏԻԿԵԱ

ԹՕԿԱՆԵՍ ՔԵԿԱՆԵՑ ԿԵՔԵԼԵԱ ԻՒՍ ԹՕԿԱՆԵՍ ՔԵԿԱՆԵՑ ՀԻՒՆԲԵԼՔԻԵՆԱ
ԿԻՏԵԼ Ս . ԻՍԶ ԵԿԵՂԵՑԻՑԻՑ ՏԵԱ Ս . ՀԻԵՇՏԵՄԵՑ ԵԿԵՂԵՑԻՑԻՑ Ի ՊԵՄԵՑ

ԳԵՐԳ ԵՐԵՄԵԱ ԹՕԿԱՆԵՍ ՏԵՏԵԱ
ՍԵՐՊԻԵ ՎԵՂԵԱ ԳՐԻԳ ՄԱՆՔՕՆ
ՍԵՐՊ ԲՈՒՊԵԿԵԵՆԵԱ ՍԵՆՈՐԻԿ ՆԵՐՏԻՆԿԵԱ
ԹՕԿԱՆԵՍ ԵՂԵՂԵՑԻՑ ԳԵՐՊԵԼ ԿԻՍԻՒՇԻՑ

ԱՅՈՒՄԻ ԱՅԻՆԻՆ ԵՆՆԱԿԱՆԻՆ (ՄԻՋԻՔ ԲԵՐՈՒՄԻՆ ԵՊԻՍԿՈՍ ԳՕԻՅԻՕՒԷ ԵՐԵՎ)

ԱԼԵՔՕՆԵԱ ՄԻՐՏԻՉ
ԱՍԿԱՆԱ ՍԵՒԿԱ
ՄԵՆՈՒԿԵԱ ՄԵՆՈՒԿ
ՄԻՆԱՆԵԱ ՄԻՆԱ
ՌԻՍՄԵԱ
ՍԻՒՆԵԱ ԹՕԿԱՆԵՍ
ՕՏԵԱ ԳՐԻԳ

ՕՐԻՆԱԿ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐԻ
ԲԱՐՉՐԵԿՈՅՆ ԳՐԱՆ

Ըն խոհեմազարդ Տեղապահ
Պատրիարքի Հայրց .

Հայրց Պատրիարքարանի վճիռակին
և Վարչութեան քարեկարգութեան
նք վրայդ . ապիև առաջ Վարձրացոյն
Պառաջ կազմուած Աստուծոսպատկին
զբի առած Սահմանադրութիւնը՝ լակ
աշխարհական գործաց վերաբերեալ
քանի մը կէտերը սրբացրուելն ետ
քը . Սեհախառ Մարտին ժառուգ
ուեցաւ . և Վարին կայսերական Սեհա
գրաութեան կողմն ընդունուելով .
պարունակամ նիւթերուն այսուհե
անու կանոն բանուիրը Չեր Արբաց
նութեան յանձնելու Մարտին հրա
մանք շնորհուեցաւ .

Առտի յիշեալ Սահմանադրու
թիւնը ներփակեալ առ Չեզ ազար
կելով՝ կը պատուիրեմք որ պարու
նակամ նիւթերուն այսուհեանու
թերի գործարարութեանը հսկելով .
բառ Վարձրացոյն կամայ Օգտաւա
գրա կայսեր՝ ինչ որ պարա ու
պատշաճ է ի գործ գնելու հագ աանք :

17 Մարտ 1863 .

ՍՈՒՐԵԹԻ ՊՈՒՅՐԵԼԹԵՒ ԵԼԻ

Լյակնի Պատրիարքի Վարժակաց անը
Տիրայեթըս Լյակնի .

Լյակնի Պատրիարքանէ սինին խ
խոհը ահալով վե խաարէ սինէ աանք ու
լարաց . մազգատաւեմա Պատրք Մլե
ակ Թէչքիլ օլլանան գախտանքն գա
լէմէ ալարցը նիգամնաակնին սրքի
ու մալը արանեկ վիլեակն օլլան օլա
ցը մահալէրի Թահնի՛ն օլլանարգաան
անքա . հազալը մաալի մկֆալը
հալլեթի Փատրչահիլէ լեա էլարց .
նէլլաի Մլիի ձէնապը Փատրչահիլե
թէհիլի գապուլ զլանալլէ՝ մկֆաաար
միւնակրիձէ սինին օլլակ զին նիգամ
իթիթիխազ օլլանաար խա առ սընքն
Թարաֆը Տաթման լէրիմէ հախալ սի
նէ էմք ա Ֆեթանըք Հիւ մայա նք
հալլեթի Միլիա թեանէ միւթաալ
վիլ վէ ձէրե ֆաա աա ր պալլալլըք . վէ
մէ գրիաւ ր նիգամնաակ լէ ֆիլէն կէն
ակրիլիլ շեաղա . պեր մանթալը
իլաակի սէնիլի ձէնապը Փատրչահի
նիգամնաակի մկգրիալլըն հալլի օլա
ցը մկֆաաարն օլլակ մա ակ սթաւ ր
ուլ աակլ Թաթըլարաց . մազթալի
յակնընքն իֆաարնա հիմնեթ կղէն
լէր աեյա .

Ճի Գ Ը է վիլ 1878

Թեամբ որչեղով, Վարձրագոյն Վրան
նեբիցայցրնելու պարտաւորուած է :

Արտհեանե ամեն մէկ Վրդին Արծա
կան Վրու խնեբուն շնորհուած իշխա
նու թիւնն ու կարգու թիւնը, իւրա
քանչիւր Հասարակութեան ապա
հախուած նոր փեճակին ու դրու թեան
համեմոյնն շնել պէտք է :

Իւստի Հայոց Վրդէն քանի մը
պատուաւոր անձինքէ Հանձնաժողով
մը կազմուեցաւ, որ Վրդին համար
պատարասեց սա հետեւեալ Պահան
նագրու թիւնը :

Իշխու ՃեմատԹարա Թեմին սլան
մըջ սլան հայ վէ մեմգիի Ճեմատ ի
լէ Թեմգիից սլանմաւր լաղըժ կելաի
կինէ մեմնի, Վրմնի միլէթի միւ
Թեպեբանընտան միւրեբբեպ պիւր դա
միսիւն Թեշքիլիլէ, Վրմնի միլէ
Թի հազգընտա Թեթթիւ սլանն նի
զամեամ կտհաւր սրբ :

... արդեւ ծառայել. արդիւն հաստատ
 րէնէն պայծառ դուրս. հարցնելն արդեւ
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

Արդիւն այդ արդեւն ծառայելն արդիւն
 ի հաստատ ին.

Գ.

Օրդն ի ծառայելն արդեւն ծառայելն. և
 այդ ծառայելն արդեւն ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

Է.

Սրդն ծառայելն արդեւն ծառայելն. և
 այդ ծառայելն արդեւն ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

Ո.

Ի ծառայելն արդեւն ծառայելն. և
 այդ ծառայելն արդեւն ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

... արդեւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

ՊԵՆՏԻ ԲԱՊԻ

Այն ծառայելն արդեւն ծառայելն. և
 այդ ծառայելն արդեւն ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն
 ... րդիւն ծառայել. և ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

ՊԵՆՏԻ ԵԱՐԻՍ

Ի ծառայելն արդեւն ծառայելն. և
 այդ ծառայելն արդեւն ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

ՊԵՆՏԻ ՍԵՆՏԻՍ

Այն ծառայելն արդեւն ծառայելն. և
 այդ ծառայելն արդեւն ծառայելն ի հաստատ
 րէնէն անուրի. Արդիւն ծառայելն

Մտի և առաջ Տեղագրահը Օս
մանեան հոգին զիցայ գանձուող բարբ
Լոյսիտագոսաց ցանկը կը շինէ, և իւ-
րաբանչութիւն անուանը առ ջնւ,՝ բաւ
առաջին յոյսածոց ընտրելու թեան
համար պահանջուած հանգամանքը
նշանակելով, Արամեան ժողովոյն կը
ներկայացընէ զայն :

Ընտրութիւն ալ Լոյսիտագոսեան
համալուծար ժողով հրատարակելով,
ընտրելոյ ցոյցով մը կը պատարաստ
գաղտնիք բուռնորդութեամբ, այսինքն
իւրաբանչութիւն անդամ թղթոց մը զիցայ
կ'զրէ այն ամեն Լոյսիտագոսաց ա-
նուաները՝ զորս կրօնական մասին ան-
բնդունելի շահամարիք : Լոյսը՝ քուէ-
համարն բըրտով, այն անուաները յա-
տակ ցուցակի մը մէջ կ'առնուին
քուէից շատութեան կարգաւ :

Տեղագրահը յիշեալ կերպիւ պատ-
րաստած ցուցակը Բաղարամեան մա-
ղովոյն կը ներկայացընէ : Ընտրելոյ նշան-
ակում անձանց ըստ քաղաքականին
այժմանու որութիւնը քննելէն ետքը,
ամենէն աւելի արժանաւորներն հինգ
ընտրելի կը գտակ քուէից առաւելու-
թեամբ, և ասոնց ցոյցով ընդհա-
նուր ժողովոյն կը ներկայացընէ :

Արամեանայն Լոյսիտագոսեան համա-
լուծար ժողովոյն պատարաստած առա-
ջին ցուցակն ալ ազգային Ընդհանուր
ժողովոյն որահին մէջ կ'ախուած կ'ըլ-
լայ : Ընդհանուր ժողովը այս կերպ

Լոյսիտագոսաց պէր վէճհի ամի
իճրա գրքնուր : Ընտրելի, և վիճել և
մերտե Պատրիզ գալիմեոսամբ մե-
մալիքի մահրուսէի Ըսաննակ պա-
լման պիշիւ մէ պիտագոսարըն և
աամբիտի համբ պիք գըթ'ա տէֆ-
թէր թէրթիպիլէ պահարըն, պի-
րինձի մատու մուճկննէ, ինթի-
խոս պընմաղա ճիհէթի իթիհոյոզ-
արընը հէր պիրինին իսթինին էմի-
նէ իշարէթ, վէ տէֆթէրի մէզ բիւ-
րը Անճիտի բուհանիէ իպրազ իտէր :

Վէ պու Վէճիտ թարաֆընուան
Վէճիտի ու մու միի բուհանի ասովթ
ոքընարազ, թէ՛ ի իտիթի իլէ պէր վէճ-
հի ամի պիք գըթ'ա էսամբ տէֆթէ-
րի թէրթիպիլ պընուր : Վէճիտի մէջ
քիւր արաղընուան հէր պիրի բուհա-
նիճէ շարանը գաղալ ատա իմտիթի
պիտագոսարըն էսամբիտի պիք բեա-
զրա իւղէրին թահրիք իմտիթուճ
անար, թանտարի թէ՛ ոքընարազ, և
ասմի մահարըն, հէր պիրինէ ի-
տայթ իմթիլ զլմն թիլիլին թէրթէ-
թին կէտը, սըրա իլէ պիք տէֆթէ-
րի մահրուսէ տէրճ պընուր : Բոլոր
տէֆթէր գալիմեոսամբ մու մալիլի
թարաֆընուան Վէճիտի ճիսանիլէ
իպրազ պընուր, պու Վէճիտ ասմի
տէֆթէրի մէզ բիւրտ էսամբի մուճ-
նակին զլմն վէ վաթմն ճիսանիլէ
տէրթէրի գալիլիլէ թէրթի պահթ-
թաճիլ և ն պիտակ իսթիհոյոզը ա-
լմնարաման, Պատրիզ ինթիխոս պը-
նուրիլէր իւղէ, էքտրիլէթի պրա
իլէ պէշ նէֆթիլիլէ թէֆթիլ վէ թա-
լին, վէ պու տէֆթէրի Վէճիտի
ու մու միլէ իպրազ իտէր :

Վէճիտի ու մու միի բուհանիին
թէրթիպիլ իմթիլ ոքընար տէֆթէր
ասմի Վիլլէթ Վէճիտի Աւմու միսին-
տէ արիարէ սարաճազ ոքընարան :
Վէճիտի Աւմու մի Պատրիզ ինթիխոս

ցուցանելով՝ ընտրելուց թէ կրա-
նական և թէ քաղաքական սրայառ-
թեանց զրոյ՝ երկու ձեռնհաս խոզով
ներում կարծիքն իմանալով, կ'ընտրե-
զ Պատրիարք՝ գաղանի քուէարիւ-
թեամբ և բացարձակ առաւելու-
թեամբ քուէից :

Ընդհանուր ժողովք կրնայ Վարդա-
քահանայ ժողովոյն ներկայացուց ջած ցու-
ցանին զուրս անձի մը զիւր ալ քուէ
առլ . բայց պէտք է որ այն անձին ա-
նուոր նշանակուած ըլլայ Այկեղեցա-
կան համադուստր ժողովոյն պատրաս-
տած ցուցանիքն մէջ . վասնզի այս եկե-
ղեցական ցուցանին զուրս մնացած
անձի զիւր ընտրութիւն կրնար ըլլալ :

Այն առիթն անդամ քուէից
բացարձակ առաւելութիւն չգոյանայ .
երկու առաւելուցն քուէ առացողաց
անուաները Տեղապահին կողմէն Ընդ-
հանուր ժողովոյ անդամներուն կը
ծանուցուի . և երկրորդ քուէարիւ-
թիւնը օրինուաւ որպէս այն երկուքին
զիւր կ'ըլլայ . Այս երկրորդ քուէար-
իւթեան ատեն Ազգային Արեւմտե-
կաններէն անոնք որ շինան ներկայ
գտնուիլ, կարող են իրենց քուէները
առարար ըստ և կրնուի նախնաւ առ
ժողովն ու զարկել, կամ Տեղապահին
և կամ ընդհանուր ժողովոյ Առնուա-
պետին ու զգլխով զայն :

Վուէները յատուկ քուէառ փոխը
մէջ գրուելն կարք՝ քուէհատարը
կ'ըլլայ Ընդհանուր ժողովոյ զիւանին
ձեռք . և այն ժողովոյ մէջն ընա-
բուած շորս եկեղեցական և շորս աչ-
խարհական ջննդներու ներկայու-
թեամբ :

Այն պատահի որ երկրորդ ան-

պընս ից թիւար մէ սալահիլէթի ա-
լան իրի Ալեքիսին տարի ինթիխայ
օլլնուպիլէ ճէք զէ վաթըն կ'ըրկը բու-
հանի մէ կ'ըրկը ճիւսանիճէ գապիլի-
թէթէրի հազգընտա ըկնին մութ-
թայի օլլարայ , Վարդիգի ըկի խաֆի
մէ էրտէրիլէթի մութըպաի արա ի-
լէ ինթիխայ իտէր :

Ալեքիսի Ա. մուսթաէ . Ալեքիսի
ճիւսանի թարաֆընտան իպրայ օլլ-
նան ալ Ֆիթէրին խարիճիտէ օլլան
պիլը զամ հազգընտա տարի ինթի
ըկ օլլնուպիլուր իտէ ալ . Ալեքիսի
ու. մուսթի ի բու հանի թարաֆընտան
թէրթիպ զըլլնմը ; օլլան ալ Ֆիթէրան
իտի միւնալ ըկճ օլլնուպն զէ վաթըն ին-
թիխայը ճոյիլ օլլանուսալընտան օլլ
զամըն ինթիլին ալ Ֆիթէրի մէ զքիւր-
ու ալ մու հարրէր օլլնուպ լաղըմ կ'ըրկը :

Այստէրիլէթի մութըպաի արա ից
ալ Ֆիստա հուսուլէ կ'ըլլանիլի թար-
աիրաւէ , հազըրընտա էն զիստէ ըկ
իտալէթ ինթիլ օլլան իրի զամըն ի-
սիտէրի Վախմալապը մու մաի էր
թարաֆընտան Ալեքիսի ու. մուսթի ա-
զարնա պիլարիլուր . մէ ալ Ֆաի սու-
նիլաւ պու իրի զամ հազգընտա
նիլալմէն ինթիլ ըկ օլլնուր . Արիւ-
ճի ալ Ֆաի ըկ ինթարնտա հաղըր
պու ընամուպն Արիլէթ մէրիլէրի , ըկ-
լէրինի Վախմալապը մու մաիլէրէ
մէ կ'ախուտ Ալեքիսի Ա. մուսթի գալէ մ'
ըկ իսիլն ինթիլալէն , կ'ընտէր ըկ ըկ-
լէրի պիլը գըթ' ալ մէ մուր . մէ մու մը
մէ ըթմուպ իրի Ալեքիսի մէ զքիւր ըկ
թէ պիլը իտէ պիլուր ըրէր :

Այս քեաղտըրէրի մախուս պիլը
սանտու գճէրէ վալ , օլլնուպն սան-
բա ինթա օլլան ըկ ըրէր Ալեքիսի Ա.
մուսթի գալէ մի մաիլիլէթ իրիլէ , ալ օլլ
նէ Ֆիթէրի էրիլ իտալալմէն մէ ալ օլլ
ախմալմէն օլլնուպ իւրիլ . Ալեքիսի
մէ զքիւր իրիլալմէն ինթիխայ օլլնու-
սէրիլ զիլէ մու վաճէ չէ սիմալ , թա-

զամբուէ սրկու թեան մէջ երկու ան
ձանց հասաւոր բուէ ելնէ, այն ա
սեւն երկու քնն մէջը մեծակու կ'ընու
բուի:

ՅՅԴ. 3. Ընարու թիւը կատար
ուելնն ետքը անզեկացիր մը կը շին
ուի՝ զոր բարբ բազմակմաք կ'ըսու
բազրեն: և Տեղագահնի միջնորդու
թեանը Ընարձրաց այն գրան կը մու
տուցուի: և Պատրիարքը կը հաստատ
ուի ըստ վարկմի ստիպու թեան՝ Պոչ
սեբակման հրամանին համեմատ:

ՅՅԴ. 4. Ընդ հանուր Դազովը հը
բու կրանաց կ'ըր կ'ու զարկէ Պատրի
արք ընարու անձին. բանի մը ան
ձանց ձեռքը՝ եթէ Կ. Պոչաց մէջէ.
և յատուկ հրաւիրակու՝ եթէ Կ.
Պոլսեան գուրս անզէ. Կորընտիր
Պատրիարքը՝ այս հրաւիրանաց գիրը
առնելով, Պատրիարքարան կու գայ և
Մայր Լ. կեզեցուց մէջ Ընդ հանուր
Դազովաց առջև հանցիտուար ուրտ
կ'ընէ այն որինուի. « Ըն աջի Ընտու
« ծոց և Դ ներկայութեան Ընդ այնին
« Դազովաց՝ հրապարակու ուրտեմ
« հուսաւորեմ մեալ Տեղութեան և
« Ընդիւս. և ճշտորտուպէս հոկել Ըն
« գային Սահմանադրութեան անթեւ
« ըի գործացրութեանը »: Ընմիտ
պէս՝ Տեղագահնի պաշտօնը կը գազու
րի. և Կորընտիր Պատրիարքը Ընարձ
րաց այն Գրան հրաւերին վրայ՝ ու զ
զարկի Օգոստոսիտու կրպակը կը ներ
կրպանաց. պաշտօնակման կերպիւ կը
պաշտօնը կը հաստատուի. և Ընարձրու
գայն գուսը երթալով՝ կը ծանուցի:

ՅՅԴ. 5. Ըթէ Պատրիարքը Սահ
մանացրութեան արանացրութեան

տաս օրնուր. Կրինձի ան Գրատա կրի
քիչէրէ միւստիտմ իւրէր ըէս իտու
պէթ ինտիկի թուցարբուս. պուսպու
սան պիրի գուրս քեշիտակ օրէջէ ինթի
խապ օրնուր:

Ի-ձեւնի Թարէ. Ընիթ ինթիխապ
թեթուի ինթիտմ օրապուս. պիր գը
թա մահպար գուլմէ պընուրաց.
հուսպարքը Սեճիտ թարափրնուան ին
գու. մէ Վոնիտակու մու մարիչէյն
վարթթարիչէ Պապը Ընիթ թուցարթ
գըրնուր. մէ կը գատիտ օրակրտիկի
մէճիչէ. իրտակի Սեճիչէ ինթի
Գուգ կըլտիկի հարակ Պատրիգ
նապ ու թույնի գըրնուր:

Տեճուլնի Թարէ. Պատրիգ նապ
օրնուան զաթէ. Տեճի Սասակ թակ
պուրնապը թուցարբուս՝ Սեճիտ
Սեճու մի թարափրնուան պիր գաշ
զաթ. մէ աաշտատա իս՝ մարտուս
աաթէ թմնի վարթթարիչէ աաթէ թմու
մէ կեճուակըլուր:

Պատրիգ իչպու աաթէ թմուակի ու
բուպուս Պատրիգ իտանէլէ կըլտիքուս.
Պաշ քիչիտակ աղիտթիլ Սեճիտ
Սեճու մի հարքը պուրնապը հարակ՝
Տեճիթ մէ Սիլիթմէ ինիտ աստու
գաթ. մէ միլիթ ներգամուակնիտ
թեմակի իճրապնուս աահիչէն ապ.
Գի նապարք արգգաթ կըլմէ կի հու
գուրի Սապարիտակ մէ Սեճիտ Սիլ
լիթ մու գաճէ Տեթուակ ալէնն թմուս
հիւս իտակրիտ ակու. թեակի գաթ մի
ալէնիլի իճրա ինտիկի ապիպնուակ
գաթիտուց ամը մու մարիչէյն մէ մու
րիլիթ թեճիթ ինթիտմ օրապուց. Պատ
րիգի միւ շարիլիչ Պապը Ընիտն զու
գը օրնուց աաթէ թ իւրիթն աաշ
րը հուսուրը շիւմուցուրը ձնապը
Պատրիարիլի մուսլ իլէ մէ մուրիլի
թի թեակիլի իճրա. մէ Պապը Ընի
լի կըլիլիլի Բընն գըրնուր:

Պեճիլնի Թարէ. Պատրիգ ին Ըն
զմուակէ կապը ահիլտակնու մու գու

ՅԵՄ . 7 . Հրամարեալ Պատրի-
արքը վեճակաւ որ Վշտակարարաց կար-
գը կ'անցնի . և անոր վրայ ըստ կա-
նանի պէտք ե զամբ կը անորհնախ ի սու-
սըն Սողաւոյ կազմեն :

ՊՄԸՏՕՆ ԵՒ ՊԵՏՏՈՒՄԻՍԻՍԻՆԻՆԻ

ՅԵՄ . 8 . Պատրիարքին պարտաւ
ւ որաւ ի իւնքն եւն Սահմանաց բաւ ին
սկզբանց համեմտա զորաւ իլ . և անոր
ամեն կէտերուն ճշգրտ գործաց բա-
թեանը աւել աւ շով հսկել :

Պատրիարքը իրեն եկամ գործերը
որ Սողաւոյ կը վերաբերի նէ այն Սա-
ղաւոյն կը յանձնէ՝ քննութեան և ս-
բաշնան համար : Սողաւոյ մէջ որոշ
աւած գործաց վրայ Պատրիարքին ի-
շխուհիւն և կամ աւրիչ Պաշտանահան
գրաւ ի իւնքն զու երանան և գոր-
ծադրելի չե՛ն կրնար բլլալ ե ինէ որո-
շալ Սողաւոյն կազմեն ալ կրնալ և ըս-
տարաց ըսալ շրջայ . Իսկ երբ ստեղծ
զանան գործ վր պատահի . որոյ ան-
բնաւ ինանը համար կարելի չ'ըլլայ
մինչև Սողաւոյն գաւ մարման որբ ըս-
պատել և կամ արտաքոյ կորցի Սողաւ
գաւ մարել . Պատրիարքը կրնայ պէտք
ե զամբ ինքնին անորինել . իր վրայ
տանել լով պատասխանատու աւ ի իւնք .
բայց պարտաւ որեւէ ե զերաւ ի իւնք
արձանագրել ալ կանստաւ որ կեր-
պի . և որ Սողաւոյն կը վերաբերի նէ՝
անոր յաւերգ նիտան ներկայացուել
զու երայցման համար :

ՅԵՄ . 9 . Պատրիարքը իր բա-
ջակցաւ ինանը տանն լ'ըլլային Սա-
ղաւոյն բաւ մէջ որուած որոշումները
պարտանակալ ին զինք գեւ շտարաւ

խմինաւ ինանկի թայտեցաւ . Պա-
ղը լ'իւն լեւ էլ աղ՝ աղ պընուր .
Երկնի խառն . Ինքիտալ իսկն
Պատրիգ մարտաւս պիտակաւոր պըն
Ֆննաւ առիտի զարարգ . հազ գընաւ՝
Մէ ճիտի Մաւ ինքն ինքն թարաֆընաւն
ու սու լի վէ ճ'չէ մաւ՝ ամ լե պընուր :

ՏՆՐԻ ՍԵՆՏՏՐՈՒՄՆԵՆ ԳԵՅԵՆՆԵՆԻՆԻ
ՊԵՏՏՈՒՄՆԵՆ ՏԵՄ

Սեղնի խառն . Պատրիգ ին վա-
զի Ֆե սի՝ Վիգամնաւ ետարը աճ ընա-
մնաւ ինքնալէն հարեք ին . վէ պիտ-
աւ Վիգամնաւ ի մէ գրիտ բըն ընալ .
Ֆե ի մէ վատար մի ինքն ինքնալէն
ինքն մտի ի ճարարնաւ տիգ պաթ վէ նե-
զար ին կը ի մէք իտաւաւ պարքնաւն ի-
տար ին տիր :

Պատրիգ՝ ընտաւ սինն կելնն ին-
լէնքի . պիլ մի գարեք զարար վէ բիւ-
մէք ի պիտ . ախ սորաղը Մէ ճիտ
հաւալ իտեր . վէ պիտ Մէ ճիտ
գարարիտ որան մաւաւ լի տաիր գէն
աւ սինն թայտի զէ տաիր ընալ
թարարիտ՝ ա մէ ճիտ թարաֆընաւն
ինքն վէ ինքն զընքնաւոր ճա մի .
ինքն պիտ վէ մաւաւ լի տաիր՝
արտալ . տանն մի սինն վէ պիտ
մաւաւ հաւ իտաւ պաթ՝ բաւ լի վէ ինքն
վէ ինքն իտաւն մէ ճիտ կիւնիւնն պիտ
լէն մէք վէ ետաւա Ֆե վի իւլ տալ
մէ ճիտ տալ ինքն ինքն մէք մի վինն
պաւ մալ իտ . Պատրիգ սլ պարպաթ
մէ սու-
լի ինքն իտեր իւ հաթ իտեր իտեր՝
իտաւ պիտաւ ինքնալէն գարար
իտաւ . վա գաւ ի հալի աւա լի վէ ճ'չէ
գարա ինքնալէն . վէ թատիգ
գընքնալ իւ պիտ՝ զիցք պընն
մէ ճիտ . ինքնաւ տի
աթ իտաւաւ . պէյան ինքն
մէ ճ'չէ պաւ իտեր :

ՏՆՐՈՒՄՆԵՆ խառն . Պատրիգ . ըն-
տաւ զը յաղը ե մաւալնաւ Մի ինքն
Մէ ճիտ լի ինքն վէ ինքնն գարար
հալի ե վալ ինքն ինքն վալնն մաւ-

գրած , կարող է անոնց վրայ իր զի-
տաղութիւններն յայտնելով , ինչոք
կրկին քննութեան յանձնել : Իսկ այս
վերաքննութեանն ետքը՝ պարտաւոր
եալ է նոյն թուղթերը ստորագրել ,
եթէ տրուած որոշումը Սահմանադ-
րութեան արամարտութեանցը ան-
համաձայն չ'գտնէ :

ՅԵՂ . 10 . Պատրիարքը կրնայ՝ Սահ-
մանադրութեան սկզբանցը համեմատ
չը վարտաւոր լինել զեզական մը , վարձա-
պետ մը , լինել զեզակայ , Վանքի , Բըդ-
րացի կամ Հիւանդանոցի գործակալ
մը , պաշտօնէն հանելու անաշարհա-
թիւն ընել ձեռնհաս յազգայն կամ
խորհրդոյն :

ՅԵՂ . 11 . Պատրիարքը իրաւունք
չ'ունի ինքնին լուծել եւ փոխել Արա-
նական եւ Վաղարշական յազգայնքը եւ
անոնց վերաբերեալ խորհուրդները :
Բայց երբ անան թէ ասանցմէ մէկը
Սահմանադրութեան սկզբանցը հա-
կատակ ընթացքի մէջ է , անապին ան-
գամին քայտարութիւն կ'ուզէ այն
յազգայն կամ խորհրդոյն Վանապե-
տն . երկրորդին՝ ինչպէս կուտայ անոր
սպորինու որ ընթացքը եւ ի կանոնա-
պահութիւն կը հրաւիրէ զայն . իսկ
երրորդին՝ Բնդհանուր յազգայն կը
գրիմ . եթէ անբաւարաններն Վաղա-
րի յազգայններն մէկն է , կամ Վա-
ղարշական յազգայն կը գրիմ , եթէ
խորհուրդներն մէկն է . եւ պատշա-
տները ցուցնելով՝ անբաւարանեալ
յազգայն կամ խորհրդոյն լուծում մը
կ'անաշարհէ :

ՅԵՂ . 12 . Պատրիարքը Վաղարշի
անուանին իրեն յատկապէս անապին
ունենալով , ինք կը անան Պատրիար-
քարանին ներքին ծախքը :

գտնուած , ոչ գարարել իր ասիք մի-
լահագաթները պէտան ինչ՝ քերթիթի
ենթան թույն թէ թմարիտ պիտուր իտե-
տե , լեւ եւ թույն թմարիտ պիտան
գարարը . Այդպիսով կ'ասուր անքեւ
միտու մեխարիթ ասու իթմարիտե ,
ե վարար մէ գրիտ քերթի իտգտան իթմի-
նա իտե մէ գ :

Օ՛րննն իտե . Պատրիարք՝ Բա-
պան վէ մէքմէպ հոճարար ինչ Վի-
լիտու վէ Սանասթըր վէ Մէքմէպ վէ
Խոտթաճանն մ'մեալ ինքնան իտիտ-
քը կ'ասուր Այդպիսով հարեքեթտե
պալանարարն իտամթտն թարար
խուտարնը մի թտայ իտ պարար մէ
լիտ վէ Վոմիտիտարա իտքերթի իտե
պիտուր :

Օ՛րննն իտե . Պատրիարքին՝
Մէքմէպ Բա-հանն վէ Նիտանն ինչ
անարարն թահթընտա պալանան Վա-
միտիտարար քեճտա ինքնան իտ պալ-
վէ թալի իր իթմէկե սէլաճիթի եւ ոչ
իտե տե , պալարարան պիտինն Այ-
գամտամ կ'ասուր իտիտիտալ իտ
վէ հարեքեթմին մի շահեւեւ կըլտ-
կի հարտ , իտ տե Ք'արրիտա՝ ոչ մէ
լիտ վէ կ'ա զոմիտիտ իտիտիտե
իտիտարահ իտտալ իտե , վէ իտինն
տե Ք'արրիտա՝ հարեքեթի զայրի մէ
թու Նտինն պէտան վէ իտիտար ինչ մե-
հարարարի նիտամ տալթի . վէ ի-
լիտնն տե Ք'արրիտա՝ եկեր մի թթե-
հիտտալ պիտան հէլթի Միլթի մէ
լիտ իտիտե պիտե իտե , Մէքմէպ Ս-
մե միլե , վէ կ'կեր Վոմիտիտարարան
պիտե իտե՝ Մէքմէպ Նիտանն իտ
իտաճամթ , վէ իտարպե տելալ ինչ
պալարարն իտ պալիտի իտքերթի կըլթ :

Օ՛րննն իտե . Պատրիարքին՝ Միլ-
լեթմ անարարանան մեճիլե սի զլտպե ,
պալարիտ իտաննին մէ սարիթի տարի-
լիտ սինն քեճտա թարարիտան իտ
վէ իտե :

յիշեալ Սիարամու թեան կողմն և կամ Կասանդնու պոչոյ Կրանկան և Բաղարական ժողովոց կողմն :

Ընդոյի պարագայի մէջ՝ Ըջոս յին Ընդհանուր Ժողով կը գումարուի : Ըն և թէ Եզած անբասանու թիւն քննուելով՝ հիմնուոր բըրոր սուս գումար Ընդհանուր Ժողովը՝ զեցերորչ յոչուածին մէջ Կասանդնու պոչոյ Պատրիարքին զերարեբեալ արբանայրու թեանց համեմատ՝ ըստ պահանջման իրին , կամ ՚ի կանոնապահութիւն կը հրաւիրէ զՊատրիարքն մասնաւոր բողոքոց բով , և կամ կը պարտաւորէ զայն հեռանայ Պատրիարքական անժուէն , և անոր պաշտօնը կը յանձնէ Տեղապահի մը՝ զոր Ընդհանուր Ժողովը գողանի բուէար կաթեանմէ կ'ընտրէ Սիարամու թեան մէջն :

ՅԵ . 20 . Ըրբ Ս . Ըրուսազէ մի Պատրիարքը վախճանի , Սիարամու թիւնը իր մէջն Տեղապահի կ'ընտրէ , և Ըջոյին Ժողովները կը հաստատեն զայն :

ՅԵԴ . 21 . Ս . Ըրուսազէ մի Պատրիարքը Կասանդնու պոչոյ Ըջոյին Ժողովներու կողմն կ'ընտրուի : Ընց Սիարամու թիւնը իրուսանքուով իր կարծիքը յայտնելու ընտրելեաց արժանաւորութեան աստիճանին վրայ՝ Նիւ-յոյան յոյ-ի-ո-ֆի . Պատրիարքին վախճանէն անմիջապէս ետքը՝ յիշեալ Տեղապահը Սիարամոյ Ընդհանուր Ժողով կը գումարուի : Ըն Ժողովը անուանց յուսակ մը կը պարտաւորէ՝ Կասանդնու պոչոյ Պատրիարքին ընտրութեան

թրքը մէջ բնաւ ըննու հարան ձէ մասեր զէ ետիւսա Սիմանոյ պատրիարքանէ սինին Ընհանի զէ Նիւանի մէջ լեղէրի թարաֆընուան ինթիհանաթ վուգում ան կը լէ պիւր :

Սկզբն պիւր հազ վուգում ինտ Սիմանի Սիմանի Սիմանի ինթիհանաթ վուգումը լեւել թահար թէ պէլիւն իտեր իտ . Տէրի Սիմանի Պատրիարքի հազընուսա՝ արթընը մատուտ պէլան սիմանուսա լէ թամպիլան , ինուսը հալէ կէպէ ես Կուսար Շէրիֆ Պատրիարքին պիւր գըթա շիքիպէ ինամէ իլէ մուսաֆազի նիգամ սաթէ թ իտեր , զէ ետիւսա Պատրիարք մարտընը սալիֆի զգիքը բուհարան ձէ մասեր ինտան պարագայ Սիմանի Սիմանի միտ թէ իտի ինթիհանայ սընան զէրիլին թէ պիւր իլէ մարտը մէջ բնաւ թէ պիւր և կը լէ մէկ ինուսը կը լէ :

Երբ մի Կուսար Շէրիֆ Պատրիարքին զէ թամբը զուսարինտ՝ մասնաթրքը մէջ բնաւ ըննուսա իլէրինտան պիւր գալիմանայ ան ինթիհանայ իտուց . Տէրի Սիմանի պատրիարքան սի մէջ լեղէրի թարաֆընուան աստի թասաի պիւր սընուր :

Երբ մի Կուսար Շէրիֆ Պատրիարքի Տէրի Սիմանի պատրիարքան սի մէջ իլէրի թարաֆընուան ինթիհանայ սընուր . Քապաթ Կուսար Շէրիֆ բուհարան ձէ մասերընը գալիլին ինթիհանայ սընը զէ վաթըն անթէն ինթիհանայ սընը հազընուսա պիւր գըթա էստմի տէրի թէ թանգիլիլէ պէլանի թէ ինթիհան հազը վուսար :

Պատրիարքի մի շարիլիլին զէ թամբը ալ իլէրինտէ՝ գալիմանայ ան մուսաթիլիլ թարաֆընուան թէ հարին Սիմանի Սիմանի Սիմանի

արկու թեամբ և քուէից բացարձակ
տառաւ ելու թեամբ :

Ինչ համուր յ.Պղպոց մէջ՝ Սիւս
բանու թեան կողմէն ներկայացուած
ցուցակէն գուրս անմի վրայ քուէ,
արկու թեան շինարար ըլլալ :

Գ. ԱՉԻԱՅԻՆ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՌՈՎ.

ՅԵԴ. 24. Կրօնական յ.Պղպոց կը
բողկանայ տաան և շորս բաներուն և,
կեղեցականներէ, որոնք գոնէ երև,
սուն ապրին ըստուցած, և գէթ չինգ
ապրին ՚ի վեր ձեռնուող բուած պիտի
ըլլան :

ՅԵԴ. 25. Իկեղեցական համու,
գու մար մողպի գողանի քուէ արկու-
թեամբ՝ Ըջողին Կրօնական յ.Պղպոց
անգամայ թուսն և ապրատիկը կ'ընու
րէ, և ընտրելուց անուանելը սառ
բայրեւոյ յայտադրով Ըջողին Ինչ-
համուր յ.Պղպոց կը ներկայացընէ :

Ինչ համուր յ.Պղպոց ալ անոնց մե-
ջէն գողանի քուէ արկու թեամբ կ'ընու
րէ Կրօնական յ.Պղպոց անգամները :
Տեղեկացիրը Պատրիարքին կողմէն
Լարշրայցն Երան կը ներկայացուի :
և Կրօնական յ.Պղպոց այսպէս ընու
բուած անգամները Կրօնական հրաւ
մանու կը հաստատուին :

ՅԵԴ. 26. Կրօնական յ.Պղպոց եր-
կու ապրին անգամ մը ապրիլի վերջը
ամբողջ կը լուծուի, և մայիսի սկիզբը
կը նորոգուի : Ըջող յ.Պղպոց անգամ
նէրը անմիջապէս վերընտրելէ շէն-
բայց երկու ապրի ետք կրնան նորէն
ընտրուիլ :

արկու թեամբ մէ մուլու մամբ միւր քիւն սեւ-
պէ մէ ամբողջը հասեւն տի ճիշտ թեւ-
րիցէ ևն զերտակ իսթիհոցազը որան
զամբը՝ բէ՛ի խաֆի մէ կըսեցիլ թի
մու թըլուց տի սրա իլէ պատրիկ ինթի-
խոց իսթ :

ՍԵՆՃԻՍԻ Ա.ՄԱՄԻՍԻՆ՝ ՃԵՄԱՄԻՍԻՍ
մէ գրիտուր թարաֆընուան կէլէն ակ Ֆ-
թէր խարիճինակ պուլընան պիտի
հոգ գընտա՝ Բթմի բէս պընամուցու
ճոց արք :

ՄԵՃԱՍԻ ՌՈՒՆԱՆԻ ՊԵՅԱՆՆԵՍԱ
ՏԵՐ

ԵԻՒՐԻ ԳԵՂԵՄԻ ԼՈՒԻՆ. ՍԵՆՃԻՍԻ
Լու հանի և հի Վիլիսուան մէ կըսու
պը մու գու ֆուան որպոյց ամու գ ևու
շնոր թէքմիլ ինթիլ մէ լու ալ պըլ
ակն մու գատակ մ' բահրուցիլ մէ մու
փառքը բիւթ պէ սինի ինթուզ կըլ միշ
որան ան ակ սթիմ նէ ֆէրակն միւր բէք
բէլ պ տի :

ԵԻՒՐԻ ԳԵՂԵՄԻ ԼՈՒԻՆ. ՍԵՆՃԻՍԻ
Լու հանի անգամը սակ ակնին իւշ միւ
թի ՍԵՆՃԻՍԻ Ա.ՄԱՄԻՍԻՆ քու հանիակ բէ-
՛ի խաֆի իլէ ինթիխոց պընուպ,
խիտիլ բի պիւր գրթ'ա մու միւս մողպու
թու իլէ ՍԵՆՃԻՍԻ Ա.ՄԱՄԻՍԻՆ ՍԵՆՃԻՍԻ
խոցալ, մէ պու նըսրըն ինթուան ՍԵՆՃ
իսի Լու հանի անգամը ՍԵՆՃԻՍԻ Ա-
մու միսակ բէ՛ի խաֆի իլէ ինթիխոց
պընուրգ ասան սանրա՝ մողպութուար
Պատրիկ թարաֆընուան Պատը Ըլլեկ
սիրը պընուրպ, պա Երտակի ՍԵՆՃԻՍԻ
նուայ մէ թոյնին պու լու բըբու բըբ :

ԵԻՒՐԻ ԳԵՂԵՄԻ ԼՈՒԻՆ. ՍԵՆՃԻՍԻ
մէ գրիտուր անգամը հէր իրինի ակն
շէ հի նիսանըն զայէ թինակ բէսակիլն
սողպուպ, շէ հի մայիս իսթիխու
պընուս թէ ճախտ պընուր, Ինթիխու
իսկն անգամըն հէ ման թէ կըսուր ինթի-
խոցալորը ճախտ պընուպ, անճոյ ի

ՅԵՄ. 27. Լէրբ Կրօնական ժողովոյ անդամներէն հրատարական աղւտաց և կամ ուրիշ պատժաւաւ պակասներուն թիւը երկրի հասնի, և անոց անդ ուրիշներ կ'ընտրուին Լ'նդհանուր ժողովով: Լ'այց մինչև որ այս ընտրութիւնն բլայ, Կրօնական ժողովոյ մէջ բարբ անդամոց մեծագոյն մասը կը բնաւաւի:

ՅԵՄ. 28. Կրօնական ժողովոյ պաշտօնն է Լ'աղային Կրօնական գործոց ընդհանուր անշտութիւնը: Լ'բ պարտաւ պաթիւնքն են՝ Լ'աղին մէջ կրօնական զգացումը զարգացունել, և աշատաննայ Լ'կեղեցւոյ գումարներուն ու անդու թիւննն ըն անխախտ պահել, Լ'կեղեցւոյ և Լ'կեղեցականաց բարեկարգութեանը հրահել, Լ'կեղեցականաց ներքայ միճակը բարձրունելու և ապագայն անդորրելու և ապահովելունը միջոցները ձեռք բերելու հոգ տանել: Լ'աղային վարժարանաց երբեմն երբեմն տղելութիւն ընելով՝ Վրիտաննական վարդապետութեան ուսուցանման վրայ հակադրութիւն ընել, արժանաւոր և բարձրուն վարդապետներ և քահանայներ հասցունել, և Լ'աղին մէջ ծաղան կրօնական վեճերը բննելով՝ Լ'կեղեցւոյ արժանաց համեմատ լուծել:

ՅԵՄ. 29. Կրօնական ժողովի երբ չը կարենաց ինքնին լուծել զուս կրօնական կարեւոր խնդիր մը, Լ'կեղեցական համագումար ժողով կը կազմէ՝ Կաստանդուս պոթիս գանուսղ Լ'պիտիս պոսները, Լ'կեղեցւոյ քարոզիչ և արդարեւանները, Լ'աղեքեղեցին ու Լ'

բի սեննե սանդա ինթիխասցարը ճանիչ տիր:

ԵՒՄՆԻՔ ԵՍԷՆՔ ԼՍՍԵԷ. Ըստ հանի Սէ ճիտի անշարժան ինթիխաս վաւաւրնի վէ Եսխաս ասիր պիր սեւլ սեւլ մէ պնի մէ Ֆիլաստ արանարն և անտի իւշէ պպիչ արարատ՝ պուն լարն երինէ Սէ ճիտի Աստուծոս և ինթիխաս անշարժան ար. վէ պու ինթիխաս վաւաւր՝ պու լըննայտ անկին՝ մէ ճիտի մէ զբուրտ թէ թիւր ընն անպի մէ ճիտին էքեքիլ թիւ և բանբուր:

ԵՒՄՆԻՔ ԵՍԷՆՔ ԼՍՍԵԷ. Սէ ճիտի Ըստ հանիին վէ գոթիքի՝ Սիլլէ թիւ ուսուրը բու հանիլէ սինն նե գարե թ. վէ ինթիխասումը մէ զհէ պիլէի Սիլլէ թ. ճէ թէ թիւր վէ թաւհիւ, վէ Լ'րանի Վրիտանարն անտիր վէ թիւրումը մէր իլ սինի իիտալան մու հախազա. վէ Վրիտալէր իլէ Ենի քիտանարն պիր հայը մու թէ ազանտ պու լըննայտ լարնտ սարթը տիւրգամ, վէ Ենի քիտանարն կերէր անտար հազարէլ. բինին լարնընա վէ կերէր անտար մու սիւտ պէլ ըլ թիտի ինթիխասը և պարպը թէ միտիլ սինն ան վամ վէ իւրամամ, վէ մէքեւ թիւր միլ իլ թիւր մէ զհէ պիտուս արնա պէ զիլ տիւրգամ էւ ըլ մէք, վէ Ենիլ թ. վէ գապիլ թէ թէ մու թէ թարթ բահիլ վէ փախալար ե թիւրումը, վէ միլ թ. թէ թէ վէ վիւն իսնն մէ սարիլ մէ զհէ պիլէի պիլ թաւհիլ ուսուր մէր իլ Վրիտալէ թաթ պիլ ան հայլ վէ թէ սիլ թէ թէ մէք իսուս արարնուն իւրաք թ տիր:

ԵՒՄՆԻՔ ԵՍԷՆՔ ԼՍՍԵԷ. Սէ ճիտի Ըստ հանի սրթի պիտան թէ մու թաւալ իլ զու հուր իսնն պիր մէ սեւլէի մու հիմնէի հայլ իսնն մէ տիլ թաւալ թաթ. Տէրի Սաստ թաթ պու լըննայտ Վրիտալար վէ Վրիտալ ինթիխաս վէ փախալար իլ իրին թէ թիւ վէ

Թուակորները, և թէ հարկ ըլլայ՝ նաև շրջակայ գուտապայ Բաւնարդները հրաւիրելով: Լ:Թէ Լ:կն զեցաւ համայն մար ժողովն ալ խնդիրը իր ձեռնհասութենէն վեր դասել, այն ժամանակ Բոյ հանրական կաթմարտիս սին կը գրվէ՝ ստորագրեալ առ զեկազըրով:

ՅՄ. 30. Կրօնական յաղտոյ առ մեն առնակ առ զեկազ իրենցը՝ միշտ անդամաց մեծաց այն մասին կողմէն ըստարագրեալ պիտի ըլլան:

ՅՄ. 31. Թէ Կրօնամեզնու պոչաց և թէ գուտաներու մէջ՝ Վարդապետի ձեռնապատ թեան համար պէտք եղած հրամանը Բոյ պիտի կրօնական ժողովոյ կողմէն կը պարտի: Իսկ Վահանայի ձեռնապատ թեան համար՝ եթէ Պապաց մէջէ՝ նոյն կրօնական ժողովն, և եթէ գուտաներու մէջէ՝ առ զեցն կրօնական յաղմէն կը պարտի:

ՅՄ. 32. Մինչև որ Լ:կն զեցաւ մը Վահանանին առ Թաղական խորհուրդը նոր շահանայ ձեռնապատը ասորս կարե որտե՛ր լինանք շահանին, և ստորագրեալ առ զեկազ ըլլայ կրօնական յաղտոյ խնդիր չլինեն, ձեռնապատ թեան հրաման չ'արտի իր:

ՅՄ. 33. Կրօնական յաղտոյ կ'ընտրել Կրօնամեզնու պոչաց Լ:կն զեցաւ շարտիչը ժողովոյն աներն առ առ պեթեցները, և Պատրիարքը կ'անուանել զանոնք:

ՅՄ. 34. Կրօնական յաղտոյ մէջ ամեն առնակ ընտրութեան գաղտնիքը և արհաւիրութիւնը կ'ըլլայ:

ՅՄ. 35. Կրօնական յաղտոյ կրօնական իր մը պէտք ե շինել Լ:կն զեցաւ համայն ներկայ վճարներն բարեւոյն առ:

Իր թիզա իմտիկի հայտն Տէրի Սուրբ անթ գուրգրեալ ժողը ասնձայ ըստ աս մուգ թմ Սարխապարը ձեռն պէ տարթեթ իլէ: Մէ ճիտի Սուրբ մեթ Վահանի թէ շրջի իտեր: Վէ պու Մէ ճիտ տարի մե'ն լի թէ զբոսրե'նին հայտնի տարթի իր թիտարը խաւրիճեալ առ իմտիկի հայտն՝ պիտ մուճիս մազպեմա իլէ Սուրբ Սուրբու զեկա թարաքընա միւրաճաթ պընուր:

Օրն զընձը Լաթե: Մէ ճիտի Վահանին հէր նէ վ՝ մազպեմա ըստ տարիս ազաթի մէ ճիտին էրաթ թիտերին ինչար իլէ մուճիս պընուր պը:

Օրն զընձը Լաթե: Կէրէք Տէրի Սուրբ մէ կէրէք տաշարարտա՝ բուհայիք պիտի լինի իլէ իր թիտա իտե'ն բուխաթ Մէ ճիտի մէ զբոսր թարաքընա իմտ պընուր: Վէ փափա մտաթ սին Տէրի Սուրբ թէ լու'ն իտ թէ ըստ Մէ ճիտի մէ զբոսր անն պէ տաշարարտա գանջը մահայլ իլու'ն իտ ոչ մահայլին բուհանի մէ ճիտի թարաքընա իտ խաթ միտի ըր:

Օրն զընձը Լաթե: Պիտ Վիտա ձեմ իլէ թիտի իլէ փաթարարը միւ ձե'ն առնե'ն փաթա թայնիլն լու'ն մէ կէրիս ու'ն Մէ ճիտի Վահանին պիտ գըմ'ն մուճիս մազպեմա իլէ իտ իտ'ն իմտե'ն ոչ պարտե'ն բուխաթ միտիլն զ:

Օրն զընձը Լաթե: Տէրի Սուրբ տաթ Վիտա թիտին փաթարարը Մէ ճիտի Վահանին պարտե'ն իտ զե'ն Պատրիարք թարաքընա թայնիս պընուր:

Օրն զընձը Լաթե: Մէ ճիտի Վահանին հէր կի'նա իմտ իտապ իտապ թէ իտ պընուր:

Օրն զընձը Լաթե: Լ:կն Վիտա թիտին իտաթ մաթը մէ զ'ն պիտ լի թիտին մէ ձե'ն իմտ պընուր իմտիլն իտ իտ:

Թեան և ազգացին անդ որքու թեաւ նը համար, որպէս զի իրենց հազեւ որական պաշտօնները կարենան ձրի կատարել:

Ե. ԲԱՂԱԿԱՆ ԵՎ ԵՆԻՆԻՆԻ

Յօդ. 36. Վաղարշական ժողովքը բաղկանայ Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդաններ:

Յօդ. 37. Վաղարշական ժողովքի անգամները քաղաքի քաղաքի թեանք և քաղաքի քաղաքի անգամները Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդաններ: Վաղարշական ժողովքի անգամները և անգեակ քան անխորհրդանները Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդաններ:

Յօդ. 38. Վաղարշական ժողովքը կրկին ասորին անգամ մը ապրիլի վերջը ասորի կը լուծուի, և մայիսի սկիզբը կը նորոգուի:

Մի մտածուց անգամները կրկին ասորին անգամները և անգեակ քան անխորհրդանները Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

Յօդ. 39. Այլև Վաղարշական մտածուց անգամները և անգեակ քան անխորհրդանները Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

չուն՝ անգամը հազարը լինին ըստնոր իլէ անգամը մուսմայդի լինին թեմաներ ասոր Սեպտիմիոս Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

ՄԵՃԼԻՍԻ ՃԻՍԲԱՆԻՅԵ ՏԱՆՔ ՏԻՐ

Օրոշ արձանը մտքի. Սեպտիմիոս Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

Օրոշ արձանի մտքի լինին ըստնոր իլէ անգամը մուսմայդի լինին թեմաներ ասոր Սեպտիմիոս Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

Օրոշ արձանի մտքի լինին ըստնոր իլէ անգամը մուսմայդի լինին թեմաներ ասոր Սեպտիմիոս Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

Օրոշ արձանի մտքի լինին ըստնոր իլէ անգամը մուսմայդի լինին թեմաներ ասոր Սեպտիմիոս Մարտիկոսի և Տեղաբնակի օրինաց անգեակ քան անխորհրդանները:

յանց , հրամարտանք առած պիտի
սեպուի :

ՅԳ . 40 . Ըրբ Վաղարտան ժա
զոյց հրամարտան առաջ կամ ա-
րիչ պատճառաւ պահազ անդանց
Թիւք երէքի հասնի , աննց տեղ ա-
րիչ անդամներ կ'ընտրուին Ընդհու
նաւ Սաղարտ : Ընց մինչև որ այս
ընտրութիւնն ըլլայ : Վաղարտան
Սաղարտ մը բոլոր անդանց մեծա
զոյն մտար կը բնորոտի :

ՅԳ . 41 . Վաղարտան Սաղա
րտ պաշտօնն է Ըրբային քաղարտան
զորմաց ընդհանուր անպաւթիւնը .
Իւր պարտաւորութիւնքն են Ը
զին բարեկարգութեան և յաստիւ
զիմութեան մտադրութիւն և փոյթ
ունեաց , իր անպաւթեան ասի
զանուպ խորհրդոց կոչմն մատուց
ուած ազգայու առաջարկութիւն
ներք ուշադրութեամբ քննել , և ա
ննց կարեւորութիւնը յայնու ելն
եալք' հաստատել կամ գործադ-
րութեան սրկելքերը բաւարա
ընթ քննել :

ՅԳ . 42 . Վաղարտան Սաղարտ
իւրն եկամ գործերը որ խորհրդոց վե-
րաբերեալ ըլլան' քննուելու համար
այն խորհրդոյն կը յանձնէ , և մինչև
որ անոր կործիրը չ'աւնու' չ'կրնար
գործադրութեան մեծարկել : Ը
թեպէտ կրնայ իրուպի պատճառ
ներով հերքել մեկ խորհրդոց ըրած ո
րոշումը , բայց ինքնին աւել անօրի
նութիւն չ'կրնար ընել նոյն նիւթին
փոյց , և կը պարտաւորի գարնեալ
նոյն խորհրդոյն յանձնել գործը :
Վաղարտան Սաղարտ չը կրնար նաև
փոխել կամ լուծել Ըրբային խոր

կիցի նաղար պընաճաղը պիտի իրկու պ ,
եթև կէլն տիկի Թաղարտան' իսկ
Փա իմ մը առաջնութ :

ԳԵԳՆՆԸ Լաթէ : Սէճիտի Ղիտ
մանի անպարտան իսկի Փա վուզու .
ինէ վէ ետխառ ասիր պիր սեպեպե
մեպնի' մեճոյու ա պանարըն աստ տի
իւլէ պարիզ արարչաա , պունարըն ե-
րինէ Սէճիտի Սեմա միտ արտրէրի
անգա ինթիտայ պընութ : վէ պու ին
թիտայ վուզու' պու լընճայա տեկին'
Սէճիտի մեգրուրտ ինթիլն անգա
մեճիտին էքտրիլթի արանքութ :

ԳԵԳՆՆԸ Լաթէ : Սէճիտի
Ղիտանինն մեմա բիթիթի' Սիլէթին
ու մաքը ճիտանիլ սինն նէ գարեթ իթ
մեքուն իգարեթ տիր : Վէ վէ զանթի
Սիլէթին ըալաչը անթիլն ինթու-
լէ մեքուն ինթիտամ վէ տիգզամ ի
առապ : զերի նէ գարեթինտ պու
նան գամիտար թարաֆընտան քնն
առաքին իրան պընուպ , միլէթն
մեմաթիթը մաճից պանաչ պան
Թատարիթ րամթը' ըմալն արգզամ լէ
մաթարա վէ իմաչիլ իլէ : լու-
զումը թեպէլ լիան իմտիկի հայտն'
Թատարի իթմը , վէ ետխառ ֆիլէ
չըգարընտարն մանի' պանաչ մեմա
զերինն տեճիլն շարչմայ խուտու
ըրընտան իգարեթ տիր :

ԳԵԳՆՆԸ Լաթէ : Սէճիտի մեգ
րուր' ընտառ սինն վարա պան մե-
տպիճի մաքարեթ պընաչ իգարե
տիր պարը գամիտան ինթէ խուպ
անըն բն'ինն Թահիլ իթմեպիլն'
Թարաթմա թեչպարիտ իսկ մեգ , վէ
գամիտանարըն գարարըն էտպար
ասիճիլն մեպնի մեքն իսկտիրութ
իսկ տէ , ընտառ ինթիտան պարագ
պիր պաշկանա թեպարի իթթիտայ
վէ իծրա իսկ մեքուպ , ընթիլթի
եթնն ոչ գամիտան համալէ իթմեկ
մեճպութ տիր : Վէ գամիտանարտան
պիրին իլպու Արգանալ Էտար ան

հուրդներն մէկը . քանի որ չը տեսնել զայն Սահմանադրութեան հիմնական սկզբանց հակառակ ընթացքի մէջ . Վրաց երբ անուն անոնց մէկը այսպիսի ընթացքի մէջ, առաջին անգամին՝ բացառութիւն կ'ուզէ նոյն խորհրդոց ատենապետն , երկրորդ անգամին՝ անոր գրով ազգարարութիւններ ընկրով . Ի հանձնադահու-թիւն կը հրաւիրէ . իսկ երրորդին՝ անգամներ կը փոխէ . միայն թէ այս մասին ունեցած պատճառները պիտի բացատրէ Վնգ հանուր խաղաղ անբիտ յայնն լու . երկամայ տեղեկացրին մէջ :

ՅԵՂ . 43 . Վաղարական խաղաղութեան երբ իրեն եկան քաղաքական գործերն կարեւոր ինչոց մը լուծու մը իր ձեռնհասութեանն վեր գտակ . Վնգ հանուր խաղաղցն կը գիտէ :

2 . ԲԱՅԱՆԲԱՐԱՆ ԺՂՈՒՅՅ ԿՐԻՍՆ ԿԱԶՄԻՒՆԱԾ ԱՅԻՆՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՀՈՂԱԲԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՂ . 44 . Սուս մեական , Տնտեսական եւ Գաղափարական գործոց եւ Վարկից Եւրոպէական համար շարք խորհուրդ . եւ Եւրոպէական պաշտօնով՝ երեք Հաղարարութիւն պիտի հաստատուի Վաղարական ժողովոց կողմէն . Վրաց խորհրդոց եւ Հաղարարութեանց անգամները երկուստորի պաշտօն կը փոխեն . այն պայմանով որ ամեն աստիճանի կիսով շաբ նորոգուին :

Գաղափարական խորհրդոց նախագահը կ'ը Վրաց Գաղափարքի փոխանորդն է :

1 . ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՅԵՂ . 45 . Սուս մեական խորհուրդ

ընտանեաց մաս զայսին պիտի հարկ թէ մտեկարմ տիրանէ՝ թէ պարզ վէ թագուիր խան մէջ . Վէ պիտի ինն պէպէ պիտի հարկ թէ թիւն մի շահեան ինտերստ , իջր ակ ֆարստա՝ վաղու Ի հոյ մեջ քիտուր գամիտան թիւնտան ինտերստ , վէ իրեննի տե ֆարստա՝ թահարին ինտեր ինտերստ իլէ ոլ գամիտանը մաս հաֆազաի յիջամէ ասովթ , վէ իւ իւննի տե ֆարստա՝ ազարանը թէ պարզ իտուպ . աննուց պու պուպ տե ոլան սկպէ պիտի Վէ ճիտի Սուս միջ տե նե թէ ինն ինտերստ իւր րազ խան մէ կի մազպատմաստ պէլան վէ թատուր խան :

ԳՆԴ Ի Եւրոպէական . Վէ ճիտի մէջ քիտուր՝ ու մաս քը ճիտանի տե ու լարազ ինտուստիտ վարիտ պան պիտի մե սե ինն մաս հիմննի հայրին ասի թէ ի ի իտարը խորհրդանտ աստ ի տեր իսկ . ոլ հոյտե Վէ ճիտի Սուս միջ մի բաժանութ խան :

ՄԵՃԻՍԻ ՃԻՍՄԱՆԻ ԹԱՐԱԹԵՆՏԵՆ ԹԵՇԵՐԻՒ ՕԼԵՆԱՆ ԳՕՄԻՍՕՆԱԿ ԻՆԻ ՄԻՍԻՍԻՆԵՐ ՀԱՊԻՇՆԱԿ ՏԵՐ

ԳՆԴ Ի Եւրոպէական . Վարկի վէ թէ պարստի իտարին , վէ մաս հաղարմամ , վէ մանտարարը մե տարին նե պաշտուց իւրը՝ տերթ գամիտան իլէ տիկի իւր իտարե գամիտանը Վէ ճիտի ճիտանի թարաֆրանտան ինտերստ ոլ իտուպ . իւրու գամիտան աշտար հեր սե նե պաշտուս՝ նոր ֆիլթի իւրը՝ թէ պարզ վէ թէ ճիտուս ոլ իտուպ իւրը իլէ սե նե իտարմէ իտարին :

Սուս տե մե գամիտանը թէ իսկ Գաղափար վէ իլէ ոլ իտար :

ՄԵՃԻՍԻ ԳՕՄԻՍՕՆԱԿ ԳՆԱԿՆԱԿ ՏԵՐ

ԳՆԴ Ի Եւրոպէական . Վարկի

զը եօթն ուսումնական աշխարհու
կաններէ կը բաղկանայ :

Աւսումնական խորհրդոյն պաշտօն
ներն է՝ Հայոց Մշակման գաստիարակա-
թեանն և կրթութեան ընդհանուր
ակնշուծութիւնը . Իր պարտաւարութի-
քնն են Մշակման գաստիարակաց բա-
րեկարգութեանը հակել, ինչ մանչ և
ինչ ազնիկ ազաւոյ գաստիարակա-
թեանը հոգ ասանելու նպատակաւ
հաստատուած Բնկերութիւններուն
խրախոյս տալ և ձեռքնառ ըլլալ,
զպարտանց գաստիարակներուն կա-
ցութիւնը ըստցանելու և ազաւոյսն
անգործելու խնամ ասանել . Մշակման
մէջ յաջողակ և քաջահմուտ գաստ
ասաներ հասցաններու , և զպարտա-
կան գաստիարակներ պատրաստելու ջանք
և փոյթ ունենալ :

Աւսումնական խորհուրդը Մշակ-
ման գաստիարակաց մէջ ուսման նորին
ըտացունաց աշակերտաց փոխակիան
կուտայ . ուսմանց գաստիարակներ
կ'ուրջէ , և տարեկան քննութիւնները կը
կատարէ :

Իսկ կրօնական ուսմանց համար
Կրօնական ժողովին կը դիմէ . փասն զի
այս ժողովը կ'որջէ կրօնական գիտա-
թեանց գաստիարակներ և գաստասու-
ները , քննութիւնները կ'ընէ և փո-
խակներ կուտայ :

2. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՌԿԱՌԵՐ

ՅԵ՛. 46. Տնտեսական խորհուրդը
կը բաղկանայ եօթն անտեսապէտ աշ-
խարհականներէ , զորս Բաղադրական
Ժողովը կ'ընտարէ քուէից անուելու
թեանը :

Տնտեսական խորհրդոյն պաշտօնն
է՛. 1. Պարտք մէջ գանուած Մշակման

գովտիանը՝ ափամեկն զի էրպայր
մասարկիակն որտայ , ետի ազատն
միւրէք ընդ որու պ . վագիֆէտի՝ Կրմե-
նի միլլէթիմին թանիմ զի թէրպիւ-
սինէ նէզարէթ , զի միլլէթ մէքթէպ-
լէրինին պիտ ուրէթի մանթապառմ-
տէ պուրնտարնա ախգամթ , զի էր-
քէք զի գրգ շուսգարրերն թանիմ
զի թէրպիւսի գրմերնտա՝ թէշէքքիւ-
խան շիքթէթիւրէ իճրաթի թէշիլպամթ
զի մուաֆէնէթ , զի մէքթէպ հուս-
րարրերն ըտա՛նր ա՛նփոյնն զի թէմի-
նի հոյսի միւսթագպէլլէրի իչէ է՛ն զի
էրպայր հոճալար և թիւրտիլլէսինէ ,
զի մէքթէթիլլէ մէգքիւրէլէ մախ-
սուս՝ աւրս քիթապարր թէտարիք ու
ընտարնա իգտամ զի զարթէթ ին-
մէք իտուսու պարրնտան իպարթէթ ախր :

Վէ պու մէքթէպլլէրաթ թուօրիթ
ֆուճուճ իտաշէթէ շահասէթմտմ
թիմար զի աւրս քիթապարրերն թու-
րինի զի իմթիւհանը սէնէ վիլլէրի իտու-
սու պարր մէգքիւրէ գովտիան մարի-
ֆէթի իլէ իճրս ոյնտուր :

Պարտք թանիթի մէգճէպ իտաշէ
լէրին Սէճիլիսի քուհանթան շահու-
տէթմտմ տըմալարը . զի մէգճէպ քի-
թապարր իլէ մուալլիլիլի հապգըն-
տա՝ մէճիլիսի մէգքիւրէ միւրաճանթ
ոյնտար իգթիլլէս իտաշ . Վէ թանի-
թի մէգճէպ իմթիւհանը տարի՝ Սէճիլ-
սի քուհանի մարիֆէթիլլէ իճրս գը-
լլնուր :

ԹԻ՛ՄԻԼԵԹ ԳՕՄԻՍԻՆԵՐ ՊԵՏԻՆՆՏԵՍ ՏԵՐ

ԳԵ՛Դ՝ -ՄԵ՛ՆՅԷ Ետտէ . Թէմիտմ
գովտիանը՝ ափամեկն զի էրպայր փու-
գուֆանն որու պ . Սէճիլիսի Ղիտմանի
տէ էրթէրիլլէթի արս իլէ ինթիպայ ու
ընտար իւզլէ՝ ետի ազատն միւրէք-
քէպ ախր :

Գովտիանը մէգքիւրէլլէ վագիֆէթի
մէմուրիլլէթի Տէրի Սուտաթիլլէ վա

Վ անդր իրեն համար յատուկ կանոններ
ունենայ, կեցրանական Վարչութեան
կրօնական և Վարչարանական ժողով
ները իրան ժողով կազմելով, իւրա-
քանչիւր Վանքի Սիրարանութեան,
նաև Վանքի ից խորհուրդին կործինն
տանելէ ետքը, պէտք եղած կանո-
նացումները կը պատրաստեն, և
Ընդացին Ընդհանուր Ժողովոյ հաս-
տատուել կուտան:

Սոյն կանոնացումներու հիմա-
կան սկզբունքն են:

Ա. Իւրաքանչիւր Վանքի մասնու-
ւոր մասնակարգումները իր Սիւ-
րանութեան կը վերաբերի: Իսկ ամե-
նուն վրայ ընդհանուր տեսչութիւն
ընելու իրաւունքը կեցրանական Վար-
չութեան կը վերաբերի, որ կը գոր-
ծադրէ Վանքի ից խորհրդին ձևւոյ:

Բ. Իւրաքանչիւր Վանքի Վանու-
հայրը իր Սիրարանութեան կազմն
կընտրուի, և կեցրանական Վարչու-
թեան իրան Ժողովոյ հաստա-
տեանը Պատրիարքի ձևւոյ կը հաս-
տատուի:

Վանահայրը ըլլողու անձը պէտք է
որ երեսունուհինգ տարին ըրացու-
ցած, և Օսմանեան Տէրութեան հը-
պատակ Վարդապետներէն ըլլայ:

Գ. Ընդ որ Վանքերը Ընդին բարդ-
ական զարգացմանը ծառայելու պար-
տաւոր են, ուստի ամեն մէկը իր
կարողութեան շահով՝ ունենալու է
Ընծայարան, Թանգարան, Տպարան,
Հիւանդանոց, և ասանց պէտ ուրիշ
ազգայնական հաստատութիւններ:

Վանքի ից խորհուրդը կը բաղկա-
նայ եօթն անձերէ, զոր Վարչարան

տալի մասնու տեղաւոր լողով կը լար-
կենան: Իւ հանրի վէ Ղեկավարի Սե-
ղաւորներն ինքնիմանելէ ինչչըքիւ
խան Սեղաւոր Ստեփաննիկ Ներ պիտ
մասնակցը ձև մասնակց ինչ մասնակցը
ըսր Վանքիանըննէ կիտարընը պատ
եթեմահարկ ինչայ իանն իտարիանակը
Թեթիկայ իանը, վէ Սեղաւոր Սեմ-
միէն Թատարիկ ինքնիկը:

Թանգարանը մեզքիտալ ըննու
իւ հաստակ սի պէք վէ Տնի ակի պէքան
պընուր:

Վիճակ Ներ պիտ մասնակցընն ի-
տարեթի մասնու տեղաւոր մասնակցը
ձև մասնակցընն տրաւ պընուր, պիտի
մասնակցըննուրաւ ումաւ մեք նեղաթի
իմեթը հազգը՝ մասնակցըննըսր Վանի
սիանը մարիթեթիկ ինչայ պընմա-
լուրէ՝ Պատրիարքիանն Սեղաւորներն
յաւճի տրի:

Սանիտ Ներ պիտ մասնակցընն ըլի-
տի՝ ոչ մասնակցընն ձև մասնակցը իտ-
րաֆրնտանն ինքնիկայ պընուր: Պատ-
րիարքիանն Սեղաւորներն պիտընն սի
իլէ ինչչըքիւ իանն Սեղաւոր Ստե-
փաննիկն մաւ վաթայակը իլէ Պատ-
րիարքի Թարաֆրնտանն իտարիարք
պընուր: Ընթի մաւ մարիթիկն ինքնիկ
Տեղի ինքնիկ տեղաւոր պընուր: Ընթի
եւանընն ինքնիկ ինքնիկ ըսր հոգանանն
պընուր լողով պըն:

Սոյնիտ պիտի մէն մասնակցընն
Սեղաւորն ինքնիկն մեքաթիկն մանն-
միէն սիմէն լողովաւոր մեքայր պընմա-
լարընտանն, Ներ պիտի տեղաւոր զաւ-
րեթիկն կեպը՝ սիտաւ մեքեթիկ պի
քիւ ինքնիկ պիտանն, վէ իտարիանն, վէ
հաստակարանն սիտարիան՝ միլէ ինքն
ֆաւակը մաւ իկայ պընմալ ինքնիկ
շաթի պընմալ պըն:

Սանակցըննըսր Վանքիանը Սեղա-
ւոր Ղեկավարիանն էքալիլէթի պընն իլէ

ժողովը կ'ընտրէ քուէից առ առ ելու-
թեամբ :

Վանտրէից խորհուրդին պաշտօնն
ու պարտաւորութիւնն է՝ իր քաղաքը
իւր Վանքի կանանց զորմաց թիւը
հասելու և վերապահութիւն ընելու և
կամուսններն ահապահելու և զեղ
և ծախքները ընելու և կանանց որելու :

Վանտրէից խորհուրդը կ'ընտրէ
Վանտրէից թուան մէջն իր քաղաքը
Վանքի մասնախորհուրդեան պաշտա-
նին համար պետք եղած անմիջապէս
լ'անք՝ Վանտրէի քաղաքի ահապահութեան
և իրենց Վանքի յապառայեալ կանանց
թուան համանայն Վանքը անտեսելով
պաշտեալ ժամանակներ՝ հաշու և համար
կուստան Վանտրէից խորհուրդին :

5. ԵՆԵՄՏԻՏ 469 ԵՐԵՐԶԵՐԹԻՆ

ՅՄ. 49. Լիլի մայր Հոգարար
մաս թիւը կը քաղաքի մասն հաշ-
ու ալի և անմիջապէս զոր Վանտրէից
ժողովը կ'ընտրէ քուէից առ առ ելու-
թեամբ :

Լիլի մայր Հոգարար մաս թեան պաշ-
տանն է ՎՃԳՅի կեդրոնական Ալի
ուսկին անտեսութիւնն ահապահա-
կարութիւնը :

Ըր Ստուսկին մասնայն են՝ ՎՃ
զարին Վնց համար տարբեր. կուստան
զնա պարտապարտական Վիւս
նասան հասցիքը և առանց մասնա-
ւոր տեղ մը որոշելու ՎՃԳՅին անտեսել
եղած կասկ կամ նախք : Լիլի են՝
Վանտրէի քաղաքի և Վիւս անասան առ
վարական ծախք, կեդրոնական Վար-
չութեան ձեռքը եղած ՎՃԳՅին հաս-
տատարութեանց և կարգաւ ալ թա-

խմիկի մասն պահանջ իր ցրէ՝ ետի նե-
քի քան մի քան քան պար :

Վանտրէից մեղքի բնական
խորամ թիւ հեր պիտ մանասթըր նի-
զանսթըրն ինքնա ահապահման աղ-
գամ վէ շեղարթ ինքնա իր ցրէ՝
վարտասթ վէ հասարակ թախիկ
իւ մասնախորհուրդի վարչարարը թախիկ
վէ թանգիմ կըլի մէք իստատարան
խորթ թ ախ :

Վանտրէից մեղքի բնական
մանասթըրն իստարթի մասնա-
խորթ թիւ ինքնա ինքնա իր ցրէ իր
թիւս իստն էլ իստար զ մանասթըր
ձե մանսթըր ինքնա ինքնա իստար
Վ է էլ իստար մեղքու մե մանասթըր
թիւս ինքնա թախիկ ինքնա թախիկ
մասնա- մանասթըր թախիկ թախիկ
մասնա- մեղք թախիկ թախիկ թախիկ
եղ թախիկ մասնայն տեղ զ մանսթըր
մեղքի բնական հիստար վարար :

ԿԵՆԵՄՏԻՏ ԻՏԵՐՅԵ ԳՕԳԻՍԻՍԵՆԵ
ՏԵՆԵ ՏԵՐ

ԳՅԳ ԳՅԳ ԳՅԳ ԳՅԳ ԳՅԳ ԳՅԳ
մեղքի մասնախորհուրդի կարողաց
մասնախորհուրդի կարողաց
մեղքի մասնախորհուրդի կարողաց
մեղքի մասնախորհուրդի կարողաց
մեղքի մասնախորհուրդի կարողաց

Վանտրէից խորամ թիւ Վնց թ ման-
տարարը իստար վէ մասնախորհուրդ
թախիկ ինքնա ախ :

Լիլի մայր Հոգարար մասնախորհուրդի
ու մասնայն վէ Վնց մեղքի Վանտրէի
նեղքի մասնախորհուրդի վէ մասնայն
սարթըր թախիկ պահանջարար Վնց
լիլի մանսթըրն մեղքի մասնախորհուրդի
թախիկ Վանտրէի ինքնա Վանտրէի
թախիկ զալի մեղքի մասնախորհուրդի
ախիկ վէ Վանտրէի ինքնա Վնցի
թախիկ ինքնա թախիկ թախիկ թախիկ

ժամանակներ համար պիտի մայ իր
զարմարութեանց փրկուց :

Է . ԹԱՂԱՅԻՆ ԻՌՆՈՒՄԻՆԻՒՄ

ՅԴ . 52 . Թաղական Խորհուրդ-
ները կը բաղկանան ըստ տեղւոյն հին
զէն միջնէ տասներկու անդամներէ :

Թաղական Խորհուրդին պաշտօնն
է՝ Թաղին ժողովրդեան ազգային գոր-
ծոց մասակարարութիւնը . Լիկ զեց-
ւոյն Կարգաւան Հարարարութիւն-
աց բաժնոց ինժեանարարութիւնը . և ազ-
գայնոց մէջ պատահած վեճերուն ջրն
նուծիւնն ու խաղաղարարութիւնը :

Իր պարտաւորութիւնքն են՝ Թա-
ղին Լիկ զեցւոյ պայծառութեանը իր
նամ ասանկ . Թաղին մէջ թէ ազնիկ
և թէ մանջ ազգայնոց գասակարարու-
թեան համար՝ գարտաւաններ հաս-
տատարու ընդ ընկ . և Թաղին կու-
րտակալ ընտանեաց ձեռնառու-
թիւն ընկ :

ՅԴ . 53 . Լինն Թաղ մկն կ'Ան
տուկ պիտի ունենայ՝ Թաղական Խոր-
հուրդին անդրնուծեանը տակ :

Լիս Անտուկին մուսրն են՝ Թա-
ղին ժողովրդեան կողմնէ արուած Թա-
ղական տարրը . Լիկ զեցւոյն և Կար-
գաւան կուրտաց և կուրտաները .
Լիկ զեցւոյն հասցեմները . կուրտու-
կամ ուրիշ կերպիւ եզրած նուէրնե-
րը և այլն . Լիքն են՝ Թաղին Լիկ զեց-
ւոյն և Կարգաւանց ծախքն ու ազբա-
ւանց արուեկիք սլնուծիւնները :

Լինն Թաղական Խորհուրդ իր
Թաղին մէջ եզրած ծննդոց , անու-
նուծեանց և փոխձանձանց արձանու-
գրութիւնը պիտի ընէ կանանու որ
կերպով մասնաւոր Տուժարի մէջ :

ՅԴ . 54 . Թաղական Խորհուրդ-

ընտան Եփեմը մուսրնեան կը իրան
խաղաղ :

ՔԻԼԻՍԻ ՏԵՄԻՅԵԹԻԼԵՐԻ ՊԵՅՆ-
ՆԵՆՏԱՆ ՏԵՐ

Ելլէ ինչո՞ք Լոտի . Վիլիսա Ղե-
միլի թէրի մահաց ինչ կ'արե իր ազալ
պէշ վէ նիհայն թն իրի ազատն
միւրեք բնոց պուպ , մեմուրիլ թէրի
մեմուր պարզ բար ձեմուսթ ընդն մե-
տալի՛ն միլիլիսիլի բնիլ թ . վէ ու
ձեմուսթ Վիլիսա վէ Ալքիլի պիլիլ
տարե թթմը , վէ ֆու գարարըր գու-
րըրմուց , վէ ձեմուսթ ձե գու հուրե-
կեղն միւնաղաւսթը թահոց իլն՝
ըզահըր զաթիւրըլն կըլմը , վէ ու
ձեմուսթ Վիլիսաըրն թեղեկիլ իլն
զըզ վէ երկը ընտ գըրա մարտա
մեթիլիպըր իհարարն սոյ վէ իր տա՛
թիլմը . վէ ձեմուսթ մե գըրուրեկիլ
միւհթամ պուն ֆուիլիպըրն ու թե-
րաի մուսթիլիլ կըլմը իտուու
ըրըրտան իրարթ թար :

Ելլէ ինչո՞ք Լոտի . Հեր ձեմու-
սթըն ընտու Վիլիսա ձեմիլ թիլիլ
Թահթըր նեղարթ թիլիլ պուրնմուց
իւրե՛ պիլիլ Անտուրըր պուպ , պու-
սանաղըր իրարը՝ ձեմուսթնա թիլիլ
պըննա իանեի մարտուս . վէ Վիլի-
սա վէ Ալքիլի ազարաթըրն գարի-
տաթը , վէ Վիլիսանըն հարարթը ,
վէ փարիլ թարթիլ իլն վէ կարտու
տար վէ ձիլի փարը՝ պուն անպա վէ
սարիլեան , վէ մասարիլիլ մե գըրուր
Վիլիսա վէ Ալքիլի պիլիլ մասարի-
լիլիլ ֆու գարար թիլիլ պըննմուց թ-
անե ազձեպիլիլ իրարթ թար :

Հեր Վիլիսա ձեմիլ թիլիլ պուրն-
արըր ձեմուսթուս թեղեկիլիլ վէ վե-
ֆաթ վէ թէլեհիլիլ իսկն նու ֆուրը
սուրեթիլ մուսթաղալեան պիլիլ գըթ՝
ան թիլիլ գարա իսկն ձեթ թար :

Ելլէ թե՛րթիլ Լոտի . Ալքիլի

ներք՝ իրենց պաշտանին վերաբերեալ
 գործոց մէջ Տեառ չ խորհուրդներուն
 հետ ա զգալի յարաբերութիւն ունին .
 այսինքն՝ գոյրատանց համար՝ Աւստ մ
 նական խորհուրդին հետ . անցեալական
 և գրաւական գործոց համար՝ Տեառ-
 անական խորհուրդին հետ . զասի վե-
 բարեբեալ գործոց համար՝ Գաւառ
 ասանական խորհուրդին հետ . Իւ ա
 սանց՝ անէն մէկին սրաշեւ ա մասնակ
 ներ համար պիտի տան իւ բազանչի բին
 վերաբերեալ գործոց վրայ :

ՅԵԴ . 55 . Իւ բազանչի բ թաղա
 կան խորհուրդ իր թաղին ժողովը
 զեան կողմն կ'ընտրուի :

Ի՞մեն ազգային անհատ սր բանն
 և հինգ տարին քաղաքացի և և ըստ
 67⁷ յոգուանոց Սահմանադրութեան՝
 ընտրողութեան իրաւունքն զատա
 ասանապէս զրկուած չէ . իրաւունք
 ունի մասնակից ըլլալ ընտրութեան
 թաղական խորհրդոյ անդամոց :

ՅԵԴ . 56 . Թաղական խորհրդոց
 պարտաւորութիւնն ա ընթացքը
 սահմանելու համար պէտք և զամ Կա
 նանադրութիւնը Կրօնական և Գաղա
 քական Դպրոցներուն անսք պիտի
 շինուի :

Թաղական խորհրդոց անդամնե-
 բուն պաշտանը շարա սարի կը աւել .
 հինգերորդ տարւոյն սկիզբը կը նս
 բողուին , և անմիջապէս վերընտրե-
 լի են :

Ղեմ իլեթիլ բին իֆաի իլումեթիլ բի
 զըմերնաս՝ աօրըրտան աօրըրտա զիբը
 սըրնան Գոմիսիոնար իլե միւնաս պեթ
 էլ բի սըմաւաղընասն , մըքթէ պէր հադ
 գընաս՝ Մանսիֆ Գոմիսիոնրնա . վե
 իտարէ ճէ մեփաստ հադ գընաս՝ իմէ
 սիտամ Գոմիսիոնրնա , վե մեփաստի
 տանսի հադ գընաս՝ Մու հաքէ մե Գ
 միսիոնրնա միւրաճանամ իտէր . վե
 մեզ բուր Գոմիսիոնրորնն հեր պիբի
 նէ աիտ սրան իտուսասթը՝ ոյ Գոմի
 սիոնա և գլաթը մու ոյ յե՛նեւե կրան
 կլէր :

Ելլէ զիմնէ Լատէ . Հէր Բիխաս
 Ղեմ իլեթիլ մե՛նաս ոյ սրաքը Բիխաս
 ճէ մանսթը թարաֆընասն ինթիխայ
 սըրնաբ :

Ինթիլիբսի պէշ Եաշըր թէքմիլ իթ
 միշ սրու ոյ տա , պթմիշ Ետինճի մաս
 ակ իգթիլաթընա , մու հաքէ մե ճէ
 հադ գըր ինթիխայակն մահրամ ոյ
 մադան քեաֆիլէի և ֆրատըն Բիխաս
 Ղեմ իլեթիլ ինթիխայընաս միւշարե-
 քէթէ սադահիլեթի վար տըր :

Ելլէ Միլննշ Լատէ . Բիխաս Ղե-
 մ իլեթիլ բինին վազաֆի վե հաքէ քեա
 թըր թահաֆա վե թայի զըմերնաս
 լաղթ կէլէն թայիթամ Բահամի վե
 Ղահմանի Աշխիլէրի մարիֆեթիլ
 թանդիթ սըմաճադ տըր :

Բիխաս Ղեմ իլեթիլ բի ազաթը
 ակթթ ակնէ իճրաի իլումեթ իտու ոյ .
 պէշիննի ակնէ իպթիտաթընաս՝ Ենի
 ակն ինթիխայ սընա պիլմէր իւ պե
 թէճաֆա սընա բըր :

բու համար այոց վոյց պաշտմ ապր
 Լ'նդ հանուր յաղագիցն կը վերաբերի :
 Սակայն այս անասն արտաքոյ կոր
 գի նիտանբուն անգի ա՛նն'նայէն ա
 ա.աջ' Լ'նդ հանուր յաղագից գ.ա.մարման
 պատանաք Պատրիարքարանի կողմն
 Լ'արմարագոյն Իրան խնաց արու.ե.լով.
 անոր հանու.թ.խ.նը կ'առնուի :

ՅԵՐ . 62 . Պատրիարքը կը գ.ա.
 մարէ Լ'նդ հանուր յաղագից . Վրանական
 և Վաղարական յաղագից մէկուն հա
 մահանու.թ.եանքը . և կամ նոյն իսկ
 Լ'նդ հանուր յաղագից անդամնց մեծա
 գոյն մասին խնցրանոքը : Սիայն թէ
 այս կերպ արտաքոյ կորգի յաղագից գ.ա.
 մարիչէն առաջ' գ.ա.մարման պատան
 աք Լ'արմարագոյն Իրան խնաց արու.ե.
 լով. անոր հանու.թ.խ.նը առնու.լ հարկ է :

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎԷԼԵՏՈՒՆ ԵՆԵՍՈՒԵՆՆ

ՅԵՐ . 63 . Կրտսանց նա պոչոյց մէջ
 գ.անու.ոչ բորքը Լ'իկ զէ.ցականք' Պատ
 րիարքի հրաւ.իրանոք ապրից անոյց վեր
 ջը պոչնայ անգ մը կը գ.ա.մարու.ին . և
 գ.աղանի բու.կ.արհու.թ.եանք ա.բու.ե.
 ից բացարձակ առ.առ.ե.լու.թ.եանք Լ'ք
 գ.ային Լ'նդ հանուր յաղագից Լ'իկ զէ.
 ցական անդամնքը կ'ընտրեն , թէ
 Լ'պիսիպարաներէն , թէ Վ'աղագից
 ներէն և թէ Վահանաներէն . բոց
 պէտք է որ ընտրելիք' գ.ա.բու.քը պաշ
 տան շ'ա՛նն'նան . և հասակու. երե
 սուն տարին լրացու.ցան , և գ.ան
 հինգ տարի առաջ' ձեռնուց.բու.ած
 բլլան , և որ և է գ.առասանի ասկ
 յը գ.անու.ին :

ՅԵՐ . 64 . Լ'իկ զէ.ցական Լ'րե.ս.
 փոխանայ պաշտանը տասն տարի կը
 ան.ե.և . և երկու տարին անգամ մը'
 հինգ երորդ մասը փոխու.ե.լով կը նորոգ
 ու.ի . Լ'յս հինգ երորդ մասը առաջին

րէյ վէ գ.արարմառ մեծութ պիտ մե
 ս'է.լէ զու.հու.բիտակ սիգ.ա սքնու.բ .

Շու գ.առար քի պէ.զլէ ֆէ.վչ է.լ
 տակ իճ'թ.իման փու.գ.ա.թ.եան է.վ
 վէ' ս.ե.պ.պի ձէ.մ' Պատրիգ.խանէ
 թարաթընտան Պատր Լ'իկ ի.թ.առ
 սքնու.քոյ . իսթ'իհ.ապ.բու.խանթ գ.ը
 լլու.բ .

Ը.թ'է.լ ի.թ'ն'ն' ի.թ'ն'ն' . Սէ.ճ'ի.թ.ի Ս.
 մու.մի.թ.ի Պատրիգ . Սէ.ճ'ի.թ.ի Լ'ու.հա
 նի իլէ Սէ.ճ'ի.թ.ի Շ'ի.թ.անի.թ.ան պի.թ.ի
 նին մու.փա.թ.ա.թ.թ. իլէ . վէ.ե.ա.թ.ու.ա
 Սէ.ճ'ի.թ.ի Ս.մու.մի.սի.սի.թ.ա.թ.ան է.թ.ե.
 թ.ի.թ.ին իսթ'ի.թ.ա.թ. իլէ . սի.թ.ա.թ.ան
 Լ'ն.ա.թ. . պէ.ն.թ.ի.թ.ա.թ.թ.ա.թ. պէ.թ.ան ա
 լլու.ք.թ. ի.թ.թ.ե. . պու. մի.թ.ի.թ.ա. ֆէ.վչ
 է.լ տակ իճ'թ.իման , պէ.հէ.թ. հալ ս.ե.պ.
 պի.թ.ին պէ.թ.անիլէ . Տէ.վէ.թ.ձէ. բու.թ.
 սսթ'ա մեծութ առ.բ .

ՄԵՆԼԻԹ ՌԻՄԻՄԻՆԻՆ ԸՂԵՒԻ ԲՅՈՒՆԻՆ
 ՅԵՍԻՆՆ ԸԵՐԸ՝ԹԻ ԿՅԹԵՅԻՍԵՍԻ
 Պ.ՅԱԲՆՍՏ ՏԵՐ

Ը.թ'է.լ ի.թ'ն'ն' ի.թ'ն'ն' . Սթ.անոյց
 տա պու.լլու.ն պի.թ.ի.թ.մէ.է.հ.նի.թ.ի.թ.ա
 Տէ.թ.ի Սուտակ ի.թ.թ.նի Պատրիգ.ի
 տանթ.թ.ի ի.թ.զէ.թ.ին' նիտան պոչոյցն
 տա պի.թ. մահ.այլէ. թ.պի.թ.նք.թ.ա.թ. . տաշ
 բու մէ.մու.թ.ի.թ.թ.ի.թ.ն.թ.ն.թ.ն . վէ.թ.ե.լ
 ե.ա.թ.նք. թէ.թ.թ.թ. ի.թ.մի.թ. զլան , վէ.թ.ե.լ
 սէ.նէ. մու.գ.ա.թ.անէ.մ.փո.թ.ա.թ.թ. վէ.բու.
 հրայից.թ. թ.թ.թ.թ.թ.թ. ի.թ.թ.թ. ի.թ.ն .
 վէ.պի.թ. կի.թ.ն.ա. տանթ.ա.թ.թ.թ.ա.թ.ա.թ.
 լլու.ն.թ.ան Պի.թ.թ.թ.թ.թ.թ.ան վէ.ե.ա.
 ի.թ.ա.թ. փա.թ.ա.թ. վէ.բու.հրայի.թ.թ.ն' է.թ.
 ս.ե.թ.ի.թ.թ.ի.թ. արայի.թ. մու.թ.լու.թ. վէ.թ.թ.
 ի.թ.թ.ի.թ. իլէ Սէ.ճ'ի.թ.ի Ս.մու.մի.թ.ն
 սի.թ.ա.թ. ի.թ.թ.ի.թ.ա.թ. ի.թ.թ.թ.թ.թ.թ.թ.թ.թ.թ.

Ը.թ'է.լ թ.թ.թ.թ.թ.թ. ի.թ'ն'ն' ի.թ'ն'ն' . Լ'նի.թ.ն
 պէ.թ.ան սքնու.ն սի.թ.ա.թ. բու.հանի.թ.նին
 մի.թ.տակ.թ.ի մէ.մու.թ.ի.թ.թ.ի.թ.ն սէ.նէ.ա
 լլու.թ. . պէ.հէ.թ. իլլի.թ.ն.թ.ն.թ.ն' պի.թ.թ.ա.թ.
 ոյ թէ.թ.թ.թ. վէ.թ.թ.ա.թ.ա.թ.թ.ա.թ.թ.

արքայական Վրե անուան ընդ հանուր
 Վչգահանարին նայելով, ասին մեկ
 թաղին ու գաւառին կողմն ջանի
 Վրե արհաւան ընտրուել իցր կ'որսչեն,
 Պոյոց թաղերուն համար՝ ընտրուցոց
 թիւք, և գաւառներուն համար՝ բք,
 նախոց թիւք հինն բաներով: Վր այս
 կերպով շինու ան ջու ցաւկին համեմատ՝
 իւրացանելք թաղի և գաւառի տա-
 յու: Վրե արհաւանոց թիւք Պատրիարքի
 նկար անուոց կը ծանուցանեն:

Վրե արհաւանոց պաշտօնք ասան
 ասորի կը տնէ. և երկու ասորին ան
 գամ մը՝ թէ Արտասանչնու պոյոց թա-
 ղերէն և թէ գաւառներէն ընտրու ան
 Վչգային Վրե արհաւաններուն հինք եք,
 բարձր մար կը փոխուի և կը նորոցուի:
 Վչո հինգ երրորդ մասին ընտրու թիւ-
 նոց պիտի կատարուի ուսն և երկու տա-
 րին անդամ մը, թէ թաղերուն և թէ
 գաւառներուն կողմն, մէջերմին մի-
 փոխակի կոյոց որահերով:

Վչո փոխարակի կոյոցը տաւջին
 ու թ մարմններուն մէջ՝ վիճարկու պի-
 տի պաշտօնի, ան պոյոցմնուս պը և թէ
 թաղի մը ընտրուցնէրք և կամ գաւա-
 ռի մը բնակչոց թիւք ու եղան կամ
 պակասն է, այն թաղին կամ գաւա-
 ռին տալու: Վրե արհաւանոց թիւն ու
 համեմատութեամբ պիտի աւելնոց
 կամ պակսի:

Վրե արհաւանոց կամ հրամարեւոց
 Վրե արհաւանոց տեղ ընտրուելիք ան
 շինքն ու՝ ասին ասորի ասորեղ լինն եք,
 կու տմիս աս աս պէտք է ընտրուին:

Թաղակնն Վրե արհաւանները կու
 ասանչնու պոյոց թաղերուն ընտրուցոց
 կողմն պիտի ընտրուին: Իսկ գաւա-
 ռական Վրե արհաւանները իւրացանել-
 իւր գաւառ ի՛նչ հանուր մտղովոց կոյ-
 մեն պիտի ընտրուին:

Յոք. 70. Թէ Պոյոց թաղերէն
 և թէ գաւառներէն ու գաւառ Վրե ար-

ղերմին իճթ խնայել, թէ չէր թիւ ի-
 տեն ՎՆ ճիւղի Վու խթէ լիթ մարիֆէ,
 թիղէ, Պատրիարքան զայլ միմտ
 մեղձուս օրն նու Ֆուս ան Ֆիթէրի
 ու մու միսնէ թամթղիցան, ասորու
 բարտս մարխաւարց զարապարչնու,
 վէ Տէրի Ստատ թակ հէր մահայէ,
 ան մեղձուս օրն մու նթմարիպլէրին
 ասակսնէ կէտէ, հէր երակ նէ մեղ-
 ասը ա՛գա ինթիխոց օ ընտնոց խն՝
 Պատրիարք Թարաֆրեւան մահայլէրին
 Բլանք բէթիլէ թ օրնուսոց արք:

Ինթիխոց օրնան ա՛գանքն միւս
 ան թի մէ մու բիլէ թ լէրի ան սենն օր-
 նոց արք: վէ հէր իրի սեննակ՝ կէ-
 ռէք ասորաբարտան վէ կէրէք Տէրի
 Ստատ թակն ինթիխոց օրնան Սիլ-
 լէ թ Վ լէրիլէրմին պիթ խու մար թէ պ-
 տիլ վէ թէ Տարիս օրնուս, պու խու մ
 օրն մահայլէ ինթիխոցը թայլնակ՝
 մահայլէ վէ մարխաւարչար պէնին
 ան, հէր իրի սեննակ պիթ բէրրէ,
 մու նայլ պէ ու սու ի իճրս օրնուսոց
 արք: Վէ ի՛յր սերից սենն սիտակ է մ
 թի մու պատէլէ գաւառ իլէ թայլին
 վէ իճրս գրքնուսոց արք, շոյ շարթ-
 լէրի պիթ մահայլէ ան մու նթմարիոց
 վէ պիթ մարխաւարչարտս նու Ֆուս
 շարպիլէ Եարտուս աղապիլ խն, մեղ
 ձու աղաբընն ասակսնէ պոյոց բլուս,
 ինթիխոց օրնուսոց ա՛գանքն մեղ-
 ասորք անա կէտէ թայլին խախնէք
 պիթ, վէ Ֆուս իս խախն խախնէլ-
 բին երմին ա՛գա ինթիխոցը խու սու-
 ք ասորի՝ հէր սենն պաշտնուսն իրի
 ու կ'վիլ իճրս օրնուսոց արք:

Վէ Տէրի Ստատ թ մահայլէ անքն
 ասն օրնուսոց ա՛գա՝ Վրիխու ձէ մու
 անթարքնուս, վէ ասորաբարտան իր
 սոյ օրնուսոց ա՛գա՝ մարխաւարչ-
 արտս պու լքնան ՎՆ ճիւղի Վ մու մի-
 լէրակ ինթիխոց գրքնուսոց արք:

Ե՛նթիլէ Ետտէ, կէրէք Տէրի Ստ-
 ատէ թակ վէ կէրէք ասորաբարտս՝ ին

փոխանները՝ հարկ չէ որ ընտրող թա-
ղին կամ գաւառին բնակիչներէն ընտրան .
բաւական է որ կառավարչաւ ստորոյ մէջ
բնակին . իրենց ներկայացուցած թա-
ղին կամ գաւառին ազգային գործոցը
հմտաւ ընտրան . և ազգասիրութեամբ .
ուզգու թեամբ և արդարաբանութիւն
ընտրողոց յարգն ու համարումը թա-
տայան անձինք ընտրան :

Ընտրողին Լիբերալփոխանները ոչ թէ
ցիւրեմը ընտրող թաղին կամ գաւառին
Լիբերալփոխանները կը համարուին Ընտ-
րանաւոր Դատարան մէջ . այլ Ընտրող Լի-
բերալփոխաններն են՝ համարուող իշխա-
նաւ թեամբ :

ՅՊ . 71 . Լիբերալ աստիճանով
մը Պարտի թաղերուն ի կողմն ընտրուե-
լիք Լիբերալփոխանաց հնչեբարդ մասին
համար՝ Պարտիոցքը փետրուար ամսոյ
մէջ ընտրող թաղերուն ամեն մէկուն
կը ծանուցանէ քանի՜ Լիբերալփոխան ընտ-
րելիքը՝ ընտրողութեան և ընտրելու-
թեան պայմաններն ալ յիշուցանելով :

Ընտրանալից փոխանները թաղերուն
իւր հարկները Լիբերալփոխանաց ընտ-
րութեանը կը ձեռնարկեն . Ընտրող
ընտրանից գործողութեանց համար
թաղին Բարոյիքը կամ ամսոյ չը գանդ-
ւամ ժամանակը՝ Ընտրողները նախա-
գահութիւն կ'ընեն . և թաղին ընտ-
րելիքներն և բերքն մինչև վեց պատուա-
ւոր անձինք Թաղական Խորհուրդին
փոխ կ'աւելցուին :

Ընտրողները կազմուած Ընտրողա-
կան Դատարաններուն ամեն մէկը իր թա-
ղին մէջ ընտրողութեան կրուումը
ունենցողներն ստանգելով . այլու բերքի
կարգաւ ընտրող չ-նի՜ մը կը պարտաւորեն .
և ուր որ բաց մնալու պայմանաւ
Թաղական Խորհրդարանին մէջ կ'ախ-
կուտայ :

Թիխուսը մտնուող ոչ ոքան Վերջին
քննադատութիւնի ինքնփոխաց իսկն Բի-
քիտա ձեւմամբ ընտան վէ Ստրատուսոց
ասիլիք սինաւն ոչ ոք ոչ սլանաւարընտա-
պիր պէն սրնաւուց . շու գտաւար թի
Տէրի Ստատութեան պալտմարտը . վէ
մէ գրիւար ձեւմամբ ընտրան Ստրատութե-
ան ստիւնիւն վաղըք . վէ ինքնփոխաց ի-
սկնիւր ինտիմաւ հաւարը միւրեւ վէ
ըքիլեւթ վէ իսկնիւր մէքիւր ձիհե-
թիլեւթ մէքի վէ միւր թեկտիւր պալտմ-
արտը լազմեւտն տիր :

Պալտ Վերջին Ստրատութեան մասն
քննադատութիւնի ինքնփոխաց ինքնիւր
Տէրի Ստատութեան վէ ետիտաւ տալրա
ձեւմամբ ընտրան վէքիլեւթի ստաւ ա-
լտմարտուց . Տիրմէն սի՜ բախտաւթ
միւր թեկտալիլեւթի հալիք՝ սիգաթ Ստրա-
տի Ստատութեան ինքնիւր սլանալրա :

Երկու դիւրեւ ձեւմամբ . Տէրի Ստա-
տութեան ինքնփոխաց լազմեւթ կեւլեւ Վե-
քիլեւթին ստաւալիլեւթ . կեւլեւթ ինքնփոխաց
ինքնիւր վէ կեւլեւթ ինքնփոխաց սլանա-
լրա ստիւնիլեւթի միւր սլանալրա ոչ ոք
չեւսմամբ . Տէր իրինձի սեւեն շու պալտ-
արտաւ իտաւար սիգաթ ինքնփոխաց ի-
սկնիւր ձեւմամբ ընտրան Պարտիոց թա-
ղականներն ոչ ոք վէ իրան սլանալրա .
պալտնրն իւրեւրն Վերջին Բիքիտա
Տէր իրեւթի մարիլեւթիլեւթ ինքնփ-
ոխաց սլանալրա . Քաղաքի Բիքիտանրն
Վերջին վէ սլանալրա հալեւ Պալտ փա-
լտար թեկտ ոչ ոք մալտիլեւթի միւր .
թեկտիլեւթն ստալի իւր թիլեւթն
պլմար թիլեւթ գտաւար Բիքիտա ձեւթ
թեկտիլեւթ իրալեւ սլանալրա :

Պալտ Տէր իրեւթի քննադատ ձե-
ւմամբ ընտրող ինքնաւ հալըք ինքնփո-
պալտնիլ ոչ ոք սլանալրա թաղիլեւթ
իլեւթ հարաւթը հեւսալ թեկտիլեւթ իւր
թեկտիլեւթ անթեկտիլեւթ թաղիլեւթ . վէ սե-
քիլեւթ կեւլեւթն միւր ստաւալրա թաղիլեւթ
իսկնիլեւթ :

Ինտրազական Դաշտի բնարարաց ա-
բաշու մը գիւրացու ներս համար՝ ա գ
աւած Աշխարհաբաններու ն ի իւր էն ե.
աւարտակի աւելի ըտէրէն-ց ց-ցոյ իշ
ու կը պատրաստեւ. և այն ալ կախել
կուտաց Խորհրդարանին մէջ: Սակայն
բնարարք ամենին պարտաւորեալ
էն բնարարէաց ցուցակին հետեւ ելաւ:

Վաւ առնեալուն մէջ ալ գուտաւ
կան Մեղ հանուր Դաշտաց անգամեւ.
բը միւսնայն կերպով կ'ընտրուին:

Գ. Ի-ի-ր-ի-ն-ն

ՅԵՂ. 72. Ինտրազաց ցանկին բաց
աւելն շարաթ մը կարք՝ կիւրակն՝ ա.
աւաւ. Ժամերգու թեան աւարտմա
նէն կարք, Թաղական Խորհրդարանի
մէջ քուէարկութեան կ'ըրկուի սո-
պեւ:

Թաղական Խորհրդաց Արտագահը՝
ըտէրէն ցանջ մեքն տաւած կար-
գու կը կանչէ բնարարները, որք ը-
րէն ցանջն մէջ՝ իրենց անուան աւ-
ջեւ ստորագրելէն վերջը. քանի Ա-
րտագահան ազուած է նե՛ւ այնքան ան-
ձանց անուն թղթի մը վրայ կը գրեն
վերէն ՚ի վար կարգու. և ամեն մեկ
անուան տալի մտկանն, բնարար-
թիւն և արուեւան նշանակելով՝ Թուգ-
թը կը ծաղեն. և յատկապէս որտա-
րտատու ան քուէտու վին մէջ կը ձգեն:
Իսկ եթէ բնարարք պատճառաւ իւր
ջը կրնան գուր Խորհրդարան, ստորա-
գրելեալ նախկին մը քուէներն կ'ա-
զարկեն:

ՅԵՂ. 73. Վաւարկութեանը
գաղանի է. աւար պետք է որ քուէ-
արկուր աւանանց գրեն իրենց քուէ-
թու զթը, որպէս զեւրի մը շը կըր-
նայ անանկ գրած անունները:

Վէ ինթիխայ իսկնչէր վե սիլէի
աւ հուրէթ սլաւ իւր պե՛ւ՝ մտթու. պ
բան վերջիլէր ամեւ ամին իւ շիտթին հու-
վե պիւր գրթմ՝ աւ ակթիլէր կարգու. պ
Վիխուս Ղեմ՝ իսկ իստարնա իսկնչէր
պնուր. Գ. Գրքակ ինթիխայ իսկնչէր
ակթիլէր մեգրիւր իւ մուսթարու.
Թէ գրթմ՝ աւ մե՛ծարք ակկիլէր պիւր.

Տարարարաւ Մե՛ծիւր Ս. մուսթ
սիլար ինթիխայը իստաւար տարի
պու միւսիւլ իւր պե՛ւ ինքաւ պնուր:

ԲԵՆ ԻՍԽԱԿ ԳՆԱՆԱՆՏԵ ՏԵՂ

Եթէ ինթիխայ Դաշտ. շարգր ինթի-
խայաւ նախ պնարարն է սամիս ակթի-
թիլէր մարտան գանարարցուան պիւր
հաթթաւ սանրաւ. Վիխուսաւ սուպահ
խարակ թի ինթիխայ վեր պարգը կիսի
Վիխուս Ղեմ՝ իսկ իստարնա բէ
ինթարնա պիւր վե՛ծի սթիլ պեւ՝ ա
պնուր:

Վիխուս Ղեմ՝ իսկ թիլ իսկ. ակթի-
թիլէր մեգրիւր կ'ինթարարք՝ ին-
թիխայաւ հարգը պնարար պարար
լէ շարգրու. պ. անար տարի ակթիլէ-
րի մեգրիւրակ իսկնչիլին է անիւն
վարջի իսկա ինթիխայն սանրա իսկ թի-
լու իսկն մեգրար մեպու սան էտա-
միսին պիւր քեւարա իւր զեթինէ կու-
գարուտան աշարցու որտա իլէ կու-
գու. պ. Տէր պիւր շիտարն իսկն է անիւ-
նէ իտարայ. վե սթ մե՛ւ ակն՝ ակթիլ
շարթիլ. վե սթ քեւարար սիւր իւր պ
մտխուս ակն թէ տարի պնուան սանարգ-
լէր իրգա իսկնչէր. Վէ քեւարա լե-
րի պիւր ակն պե՛ւ մեպին մե՛ծիս ստա-
պնա կեղեկ պե՛ւր իսկ՝ բէն վիտարիլ-
րի քեւարն է սամիսին պիւր գրթմ՝ ա
մուսթա մեթթու. պ իլէ իրայ իսկնչէր:

Եթէ ինթիխայ Դաշտ. Մե՛ծ իսկ
պ իսկնչիլին ինքաւ պնուար իտար
կերակնիստան՝ բէն վիտարիլ կարարգ-
լարը իսկնչիլ ակն իլէ ակն մուսթ իւր
բէ մտիսինէ Թահրի իսկնչէր:

ըր եկած անունները սնրնդունելի են . նմանապէս անգուեր կը համարուին այն քուէթուղթերը՝ որոց մէջ գրանուած անունները վերէն ՚ի վար կարգաւ գրուած չեն :

ՅԵԴ . 79 . Վուէարիւայ թուոյն կէտէն աւելի քուէ ստացոյններուն մէջէն՝ առաւելագոյն քուէ ստացող անձինք՝ Արեւոտիան ընտրուած են . Աւելի երկու անձանց հաստար քուէ տրուած ըլլաց . երկուցոյնը ընտրուել :

ՅԵԴ . 80 . Այն անգամ քուէարիւթեան առաւելութիւն չստացուի . Թաղական իարհուրդը կը ծանուցանէ առաւելագոյն քուէ ստացող երկու անձանց անունները . ե երկուրդ քուէարիւթիւնը որքան ւարձապէս այն երկու անձանց վրայ կ'ըլլայ :

ՅԵԴ . 81 . Այն Թաղական իարհուրդ՝ իր Թաղէն ընտրուած Արեւոտիանաց անունները Պատրիարքին կը ներկայացունէ մասնաւոր անգիւր կարգ մը . որուն մէջ պէտք է շնչիւն շանտիւած ըլլաց ընտրուելներուն անունը . մահանունը . ընտրութիւնը . պահար . ե քուէարիւթեան բոլոր պարագայները :

Պատրիարքը այս անգիւրքերը կը ներկայացունէ Վարչարանի Առաջին . որ զանոնք բննելով կ'առաւելէ Արեւոտիանաց ընտրութեան պայմանները :

Այսպէս ստուգուելն ետքը . Պատրիարքը պաշտօնական կերպիւ կը ծանուցանէ Արեւոտիանաց ամեն մէկուն ըստ օրինի ընտրութիւնը . ե կը հրաւրէ զանոնք Վեհահմուր յազմայ ատենան կարգել որոշուող օր մը :

ՅԵԴ . 82 . Վեհահմուր յազմը իր անգին նիստին մէջ՝ Վարչարանի Առաջին բննած անգիւրքերը մտիկ ը-

վուղ իսկն իսկէր մարդու թուութիւնը . վէ իսկէր եօարդուան աւշարցոս որոս ինէ ետքընը օրնայան բէ՛յ ընտրարքը տարի միւրդս վէ մունիթիսի ստու սքնուր :

Եւթիւ Եւթիւ Եւթիւ Եւթիւ . Վէ վէր ընտրելիս նըսի աստիսան զիստե օրարց հարգարքնուս են շոյ բէ՛յ Եւթիւ իսկնէր մեղմուս ինիթիսուց օրնուր օրուրար . Վէ կրի բիթիս միստուսի իւրքէ բէ՛յ իստուէթ ինիթիս հարաւ . են ետքուար ինիթիսուց գըլնուր օրուր :

Սեւիւ Եւթիւ Եւթիւ . Վէր իւթ անֆուս բէ՛յ վերիսիստէ՛ կրքիսիսիսիս առաւարց օրնուր իսկ . հարգարքնուս են շոյ բէ՛յ իստուէթ իսկն կրի ընտրելիս իսկնէր իւրն սքնուր . կրիսիստէ՛ անֆուս օրնուրնէր հարգընուս ներաւնէր բէ՛յ վերիսուր :

Սեւիւ Եւթիւ Եւթիւ . Վերիս Տէմ ինիթիսիս մունիթիսուց օրն Վէ ընտրելիս իսկ . վէ յարար . վէ սեւիս . վէ սեւիսիս վէ ընտրելիս անֆուր ինիթիսուցսթը հարի՛ Պատրիարք ինիթիսուցն պիս գըթմա մարդս իսկն զիս վէ Թարիսիս կըլթ . Պատրիարքս իստուէթնուս տարի Սեւիսիս Տիս մանիս իստուց օրնուր :

Իւ պու մարդսիսուր Սեւիսիս մեղքիստէ մունիսն սքնուր օրնուս վէ ինիթիսուց օրնանարքն օրնուր միսթիսուցիս միս օրու սքնուր օրնուր Թահարց գըլնուր օրնուս . Սեւիսիս Վէրիսիսիս ներաւնէր ինիթիսուց օրնուր օրնուր . վէ պիս կիսի մունիստէ Սեւիսիս Սեւիսիս ինիթիսիս զընտրուս ինիթիսուս իսկնէր ինիթիսիս Պատրիարքս իստուէթիս նէրնուրնէր օրնուր :

Սեւիւ Եւթիւ Եւթիւ . Սեւիսիս Սեւիսիս իւթ ինիթիսուցն օրն վէ Տիս մունիսիս Սեւիսիս Տիսնուրնուր

Լ'անձական Դիւանք ատրին ան
զամ մը կը նորոգուի, և անդամներն
անմիջապէս վերջնորելն են :

ՅՅԴ . 86 . Լ'անոց մեծացոյն մասի
ներկայութեան Լ'անան շք կրնար կող
մուիլ :

ՅՅԴ . 87 . Ինչոք մը լուս քննուե
լնն, և անոր վրայ ներկայ Դաշուխա
նայ կարծիքը հասկնուելն վերջը,
քուէի կը գրուի, և ձայնից առաւել
լուծեանի որոշում կը արուի : Լ'ըր
ձայնից հաստատութիւն պատահի,
եթէ Կոխագահը ներկայ է՝ անոր
կարծեաց կողմը կը հասկի որոշումը :
եթէ ոչ՝ Լ'անձագետներն կողմը :

ՅՅԴ . 88 . Խոսան Դաշուից մէջ քրն
նուած որ և է ինչոց որոշում արը
ուելու համար, պէտք է որ երկու Դա
շուները զատ քուէ արկուծիւն ընեն :
Լ'ըր երկուքին ալ մեծացոյն մասը մի
և նոյն որոշումն ըրան ըլլայ, ինչոքը
լուծուած է : Իսկ եթէ որոշումներն
ատրիեր ըլլայ, կարծեաց անհամեմայ
նութիւն կը համարուի : և հետեւա
բար ինչոցն որոշումը Լ'ոց հանուր
Դաշուին կը ձգուի :

Խոսան Դաշուի որինա որոպէս
զու մարուած համարուելու համար,
պէտք է որ Դաշուից երկուքին ալ
մեծացոյն մասը ներկայ գտնուին :

ՅՅԴ . 89 . Լ'ոց հանուր Դաշու
զու մարուելն գոնէ վեց որ առաջ
պէտք է որ Պատրիարքարանի կողմն
հրաւիրանայ գրեր լու գործուին ան
զամներուն :

Վ է պունդար պէնէր տնն թէպ
տիլ վէ թէ ճախտ պննու ըրար, վէ ան
զատընը լուել ինքիտալ թէ ըրար ին
թիտապը ձախց արի :

Սեռնն ոչնչն խորտէ . Սէ ճիտին
էքուր անգար մէքգուտ որպըց հալ
ան, մէ ճիտ կիւշատ պննամայ :

Սեռնն Իքննն խորտէ . Լ'ոքըր էլ
միւ զպէր թէ պննու պ . հազըր պուլնան
անգանըն էքքեարը անդաշըրդան
անըրա՝ ոլ մասան հազըրնատ արաի
Սէ ճիտ միւրամուտի պննարայ, էք
տէրիէթ էլն գարար միւրուր : Վ է
րէլըր միւրամուտ իւզըն միւնպ տաիմ
որպըց հայտն, էկէր Լ'էիտի Սէ ճիտ
հազըր իտ՝ Լ'էիտին, վէ էկէր հազըր
պուլնամայ իտ՝ Կալէմ Գապիթիին
պուլնարը թարաի թէ էքնն պննուր :

Սեռնն Վեքննն խորտէ . Սուխթե
լիթ Սէ ճիտէքուէ թէ զէք ըիւր պննան
մէվատան գարար միւրուր էլուն՝ էրի
Սէ ճիտին ոլլու ոլլու իմար ըլն իմ
մէլէրի լուցըմ կէլու պ . քէլիթիէթ էրի
Սէ ճիտան տաիթ էքտէրիէթի արա
իլն պիթ մէլըր զան գարարիւրորպը
հայտն՝ հայն պննուր որուր : Վ է էրի
Սէ ճիտին գարարընըն տաիթ մուսա
ֆալամը՝ իիթիլուիթի ըլն տիմէր պու
ձաղընտան, քէլիթիէթին գարարը
Սէ ճիտի Սուս միթ պրապըլուր :

Էրի Սէ ճիտին անգար էքտէրիէթ
իւզըն հազըր պուլնամարդարը հալ
ան՝ Սէ ճիտի Սուխթելիթ նիզամն
անգա պննուր ոլլուր :

Սեռնն Իքննն խորտէ . Սէ ճիտ
ի Սուս միթին անգարնտան լու ալ ալ
ալթըր կիւն էվէլ Պատրիարքանէ թա
րաֆրնտան անգան Սէ ճիտ տանիթ
նամէլըր իրալ պննամայ որը :

ներով եղած ընտրութիւնները և
Լիբերտիտանաց իշխանութիւնը կը
վաւերացուան . որով Լիզհանուր
ժողովը ըստ սրինի կազմուած կ'ըլլայ :

Լիզհանուր ժողով կրնայ դու-
մարուիլ , երբ Կոստանդնուպոլսոյ Լի-
բերտիտանաց մեծագոյն մասը ընտ-
րուած ըլլայ , առանց սպասելու գու-
ւաւանիս Լիբերտիտանաց ընտրու-
թեան վտանգներն որոյ լուրը մէկ
կազմէն Կոստանդնուպոլսո հասնելու
փայ կ'ըլլայ :

ՅԴ . 83 . Լիթէ մէկը քանի մը
Թաղերու կամ գոււաւներու կողմէն
ընտրուած ըլլայ , ինք կ'որոշէ որ թու-
պին կամ որ գոււաւին Լիբերտիտա-
նութիւնն ընդունիցք . և եթէ ինք
շուղէ որոշել , Լիզհանուր ժողովը
փրձակու կ'որոշէ :

ՅԴ . 84 . Լիբերտիտանաց անուան
ցուցակը Լիզհանուր ժողովը որահին
մէջ կախուած պիտի մնայ՝ այդ ու բերնի
կարգու շինուած . և իւրացանելուր
անուան առջև պիտի նշանակուի հը-
րամարում , վտանգանում , և այլ ինչ
որ պատահի : Ըստ ցուցակը երկու
աւարին անգամ մը պիտի նորոգուի :

Գ Լ Ո Ւ Ի Բ .

ԸՆԻՆՎԵՆՈՒԻ ԿԸՆՈՒԲ ԺՈՂՈՎՈՅ
ԵՒ ԻՈՐՉՐԴՈՅ

ՅԴ . 85 . Ընն ժողով և խոր
հուրջ պիտի ունենայ աստեանկան
'Իւնան մը , որ կը բաղկանայ մէկ Ընն-
նապետ , մէկ Ընննադպրէ , և երբե-
մքն նաև Ընննապետի և Ընննադպրի
փոխանորդ ներք : Ըննն ամենն այ հար-
կու մողովոյ անդամներէն պիտի ըլլան :

մու՝ այն նէ պընան մողովոյ պարզ պիլ
խմթիմս , ինթիխտայտթը վաղը պը
Միլլէթ վէրիլէրիինն ըուխտտթ վէ
իդիխտայրարընթ թաաուդ իթախթան՝
նիգամնն թէշէքթիւլ իթմիշ զուր :

Տէրի Սուտտթ մէ մուտթարը վէ-
քիլլէրի երեքրիթթ իւգրէ ինթիխտայ
պընադդարը , վէ աաշրա վէքիլլէրիինն
ինթիխտայր փէյալթրիթ ինթիխտայր գը-
լլանադ աա պարպը հալալ , աաշրա ին-
թիխտայտթը ինթաուքիւս պէրլլանն-
յէրէք՝ Մէճիլիսի Սուտտթ մի ադա պը-
նապիլուր :

Սէտէն ի-ն-նի ի-տ-նի . Պիր քի-
մնան պիր գաշ Տէ մուտթ վէ ետաուա
պիր գաշ կաշէթալէ ինթիխտայ պըն-
արպը հալալ , գանդարընն վէրեալ-
թիինն գաղաւլ ինթախթիինն պէյանալ
մուտթար զուպ . ֆադաթ ինթիխտայ
խալթ իալ , ոլ Տէ մուտթ վէ եա կշա-
լէթիլէր հադդընաա՝ Մէճիլիսի Սուտտ-
միալ գուր՝ա թէշիալթիլլէ գարար վէ
քիլուր :

Սէտէն քէշքիլլէնն ի-տ-նի . Մէճիլ-
իս Սուտտ մի ադաքըննն էաալիսի ալ ֆ-
թէրլլէրի հրաւ ֆը Տէ մուտթ ինթիխտայ
իւգրէ թանգիթ , վէ Մէճիլիս մահալ-
լիալ թալիլ պընարադ , վէ ֆաթ վէ
ինթիխտայրի միսիլու վա գու՝ պու-
լան ահալլ իալլէրի էօնիւնն իշարթթ
գըրընուր . վէ հեր իրի սէնն թէճախ
պընուր :

Ֆ Ը Ս Ը Ը Ս Ը Ն Ի

ՄԵՃԻԼԻ Ս Ը ԳՕՄԻՍԻՍԱԼԵՐ ՀԱՅԳԸՍՏԸ
ՊԸՉԻՐ ՄԵՃԸՏՏԸ ՅԻՄԻՍԻՍԸ ՊԸՅԱԸԸ
ՏԸ ՏԸՐ

Սէտէն գէշիլլէնն ի-տ-նի . Շէր Մէճ
լիս վէ 'Իսխիսիսընն' պիր 'Իպէլ մի . վէ
հեր 'Իպէլ մի' պիր զապիթի վէ քեա
թիլլի , վէ պաղը 'Իպէլ մի' զապիթ
վէ քեալթիլլիս' պիլթըր վէքիլլէրի ո-
լուպ . պու նըրընն քեալթիլլիսի ադաալ
պընադ շարթ արը :

Դրան Ընտնորդարանի մէջ ԳՅԱ-
ՅԱՆԱ ԴԻՄԻՏՐՍԻՅԻՆ մը հաստատուելով,
Ընտնորդական միջանկին բոլոր ժողովողաց
Թաղական Ընտնանկարի տա-
մարանը հոն պիտի ժողովրդին, և Վա-
ստանի ընտնանկար պիտի
կազմուի:

ՅԵՒ - 97. Ընտնորդի ընտրու-
թիւնը նոյն և նման Պատրիարքի ընտ-
րութեան, Վաստանի Ընտնանկար
Ժողովով կ'ըլլայ. և ընտրութեան տե-
ղեկացիրը տեղայն իստն Ժողովուն
միջոցաւ Պատրիարքին կ'ուղարկուի:
Պատրիարքը կեդրոնական վարչու-
թեան իստն Ժողովոց համահամու-
թեամբը կ'անուանել զ'Ընտնորդը,
և Լորդարացոյն Կրան իմաց առջով
պաշտանական հրահանարիրը կ'ըն-
դունի:

ՅԵՒ - 98. Վաստանի Ժողով-
նէրը կեդրոնական վարչութեան Ժա-
ղովներուն վերաբերելու պարտաւորու-
թեանց համեմատ պիտի կազմուի,
և պաշտաններն աւարտաւարութիւն
ներն նոյն և նման են:

Ընաց Վաստանի Ժողովներուն
անդամաց թիւը՝ իւրաքանչիւր միջու-
կի համար միանգամ պիտի սահման-
ուի, ավելն մէկ գաւառի բնակչաց
թուոյն համեմատութեամբ:

Սինչե որ Ընտնանկար տարբեր գաւ-
առաներուն մէջ սրբնատար կերպիւ
հաստատուի, Տէրութեան առաջին
և երկրորդ և երրորդ աստիճանի տարբ-
ատուց ամբիւնը միայն պիտի ընտրեն
Վաստանի Ընտնանկար Ժողովոց
անդամները: Ընտնանկար Ժողովներուն
կազմութեան կերպը՝ իւրաքանչիւր
միջանկին բնակչաց թուոյն նոյնով,
կեդրոնական Վարչութիւնը պիտի ս-
րուի: Ընտնորդաց հետ խորհրդակ-
ցելով:

Չէ հէր Սարխատա գծադրմատ պի-
ր Վալեմ օրուց, Սարխատացոյ տարի-
քնակ պաշտան Վիկտորա շէմաւթ-
լարը նախաւ ակ ֆիթերը բինի ձեմ'
իլէ Թահրերի նախաւ իսկ ձեք տիւ:

ՏԳՆԱԻ ԻՄԻՆԻ ԵՎԵՆԻ. Սարխատա
ինտիխտայր լազմ կէրպիւրակ, Վաս-
րիւր ինտիխտայրնա գըրտակն՝ Սարխա-
տացոյ տարիքնակէրի Սէճիսի Սեմա-
միակ պիլ ինտիխտայ, մազալմար
մահայի Սէճիսի Սախթէլէթի վա-
սըմար իլէ Պատրիարք Թաղաթմ օլը-
նուց, օ տարի Տէրի Սախթէլէթի
Սախթէլէթիսին մախթալար
Թիլէ օլ Սէճիսի ինտիխտայ օլընան
զաթը Սարխատա Թախիս իսկիւր:
Պապը Ըլիս տրչ իլէ՝ Էփաների րեւ-
միլէսինի իստիհայի իսկիւր:

ՏԳՆԱԻ ԻՄԻՆԻ ԵՎԵՆԻ. Պեր մին
վալը սապըր, մարխատացոյ լարտա պա-
լանն Սէճիսի Տէրի Սախթէլէթի
Սէճիսի րիսին Լաար իւրթ Թէլէթի
օլընուց, Չէ վալը ֆէլէրի տարի օ
մինվալ իւրթ օրուց, ֆալակմ մեզ
քիւր տալար Սէճիսի արիւրն
մահայի Չէ մեզ րիսին մեզ տարը
նախալըն կէրթ Եպարչ պիլ տե-
ֆ'ա Թախիս օլընամալար տրչ: Վէ
նիզամն իստի Սիլիսի Թէսիս օլըն-
մայա տեկին՝ տալարալարա պէր մին
վալը սապըր ալա օլընամալ Սէճիսի
Սեմա մի արարըն ինտիխտայա հալ-
զը օլընար պիլիսին Չէ իրիսին Չէ
իւլիսին մեթիլ պե Տէլիսի ֆիլ-
կիւ ֆիլիլէրակն իւրարթ Թ օլընուց
արք: Վէ պա Սէճիսի րիսին սախ-
թի Թէլէթիսի Պատրիարքն Թարա-
ֆընտան մարխատար իլէ պիլ ինտի-
լարէ՝ ամիլիլէրիսին մեզ տարը նա-
խալըն կէրթ գարալարալարը
ճալ տրչ:

